ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 185 (8092)
АВГУСТЫН 7
ВТОРНИК
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Хүндэтэй ажал

...д зоной культурын ургалтада ...угаа ехэ һуури эзэлнэ. Шэнэ кинофильмнүүдые саг соонь ...э гээшэ советскэ хүнүүдэй ...урна шухала эрилтэнүүдэй ...инь болонхой. Энэ эрилтыень ...д хангаха бүхы арга боломжо ...да бии байна.

...нөө республикымнай хүдөө ...н бүхэндэ, холын бригада, ...алай фермэ бүхэндэ кинокар... харуулха арга боломжо бии ...донхой. Олонхи аймагуудай ...урын байшангуудта, хүдөөгэй клубуудта киноустановконууд ...донхой. Гадна, нүүдэл кино ...оо аймаг бүхэндэ хүдэлнэ, ... бригада, фермэнүүдэй ажал... саг соонь шэнэ шэнэ кино...иүүдые харуулна.

... байһан киноаппаратурые һай... хүдэлгэхэ, шэнэ шэнэ кинокар...үүдые ажалшадта саг соонь ...лха хэрэгтэ киномеханигууд ...ехэ үүргэ дүүргэнэ. Өөрынгөө ...илтые дүүргэдэг, ажалшадай ...урна эрилтые һайнаар хангаха ...иномеханигууд республика дотор олон. Тэдэнэй нэгэн Сэлэн... аймагай Культурын байшангай ...еханик Дондок Доржиевич ...рылов республика соогоо эгээн ...й киномеханигуудай тоодо ...оно. Энэ нүхэр 18 жэл соо ки...анигаар ажаллаха зуураа, ни...ехэ дүй дүршэлтэй, арад зо...дунда хүндэтэй хүн болон... Дондок Доржиевич ажалдаа ... сэхээр хандана, ажалша... ...илтые хангаха тэжэ үнэн зүр...э оролдоно. Үбэлэйшье хүйтэн...айшье аяма халуунда нүхэр ...рылов хараалагдаһан гра... таһалдуулангүй, колхоз...дта кинокартина харуулдаг ... Оролдосото ажалайнгаа ... нүхэр Дымбрылов жэл, һара ...э кино харуулха түсэбөө ...н дүүргэдэг байна. 1955 оной ...е амжалтатайгаар дүүргэһэ...э түлөө Дондок Доржиевич ...ССР-эй Культурын министерст... Хүндэлэлэй грамотаар шагнаг... ...юм. Мүн энэшье оной түрүү... кварталай түсэб 114 процент ...э.

... онһоо хойшо таһалгаряагүй... кинопередвижкын жолоодогшо... механигаар Алексей Михайло... Тарасенко ажаллана. Алексей ...йлович өөрынгөө кинопеед...эр Бартажанай аймагай эгээн ...н колхозуудта ошожо кинокар...нүүдые харуулна. Эндэхи кол...игууд нүхэр Тарасенкые ходо ...эжэ байдаг. Тэдэнэр А. М. Та...енкын кино асархадань олоороо ...рдаг юм. Кино харуулхынгаа ...тээхэнэ нүхэр Тарасенко кино...лнын удхые колхознигуудта ...оконоор хэлэжэ үгэдэг, картина... ...аар харуулдаг. Алексей Михай...ч киноаппаратураа һайнаар ха...лдаг, заһабари саг соонь хэдэг ...а. Тиимэһээ тэрэнэй киноперед...жэ эбдэржэ һаатадаггүй, кино...ные һайнаар, тодоор харуул... абяаеынь ойлгосотой байлгадаг

...ун хорёод жэлэй туршада Я. М. ...лов Закаменай аймагай Куль... ...н байшангай киномеханигаар ...ллаха зуураа, түсэбтэ даалга...а үлүүлэн дүүргэнэ. Прибай...ска аймагай киномеханик Я. П. ...рбовский, Тарбагатайн аймагай ...механик Х. М. Фомин, Зэдын ...гай киномеханик С. С. Дамни... Хоринн аймагай киномеханик ... Беликов ба бусад оролдосотой ажалайнгаа түлөө БМАССР-эй Культурын министерствын Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна. Жэшээнь, һайн ажалаараа мэдээжэ болоһон киномеханигууд бусадшье аймагуудта олон.

Һайн киномеханигуудай ажал тухай тобшохоноор хэлэхэ зуураа, арад зондо кино харуулха талаар үшөө бии байһан дутагдалнууд тухай хэлэхэ хэрэгтэй.

Ажалшадта кино харуулха графигаа сахидаггүй, ажалдаа хойрогоор хандадаг киномеханигууд үшөө бии байна. Тэдэнэр хара мүрөө хараад лэ, «олзо ехээр олохын» хойноһоо оролсожо, үсөөшэг хүнтэй һуурин газарнуудта оронгүй ябашадаг байна. Тиимэһээ холын колхозуудай, һуурин газарнуудай ажалшад удаан саг соо кино хараха аргатүй байдаг. Мүн зарим газарнуудта түхеэрэгдэһэн тусхай гэрэй үгы дээрэһээ ажалшадта кино харуулга таһалдуулагдана. Энэ ушар юунһээ тохёолдоноб гэхэдэ, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, кинофикациин хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай культурна эрилтые хангаха хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандана. Яруунын аймагай олон колхозуудта кино харуулга муугаар эмхидхэгдэнхэй. Холын гүүртэ болон отарануудай малшадта кино хаа яа харуулагдана. Кяхтын аймагай Мурошо ба Хилганта гэжэ тосхонуудта кино харуулха байрын үгы дээрэһээ хэдэн һараар кинокартина асарагдаагүй. Иимэ байдал Бичурын аймагай Красный посёлок тосхондо үзэгдэнэ. Мүн Зэдын аймагай Сталинай, Кировэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта кино харуулха тусхай байра баригдажа эхилһэн аад, мүнөө хүрэтэр дүүргэгдээгүй байһаар. Эдэ байрануудай ханануудынь штукатурдагдаагүй, хараха ба проекционно сонхонуудта түмэр хэгдээгүй, пеэшэнгүй байна. Тиихэдэ кинобудкануудай полынь проектһээ ехэ хазагайруулагдажа хэгдэнхэй юм.

Ажалшадта саг соонь кино харуулха хэрэгтэ һаад ушаруулдаг эдэ ба бусад дутагдалиуд ойрын үдэрнүүдтэ усадхагдаха ёһотой. Колхоз, тосхон бүхэндэ клубуудай дэргэдэ кино харуулха тусхай байрануудай барилгые түргэн саг соо дүүргэхэ, ажалшадта кино харуулга һайжаруулха зорилго колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, культурын хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдана.

Хүдөөгэй киномеханик бүхэн ехэ хүндэтэй, харюусалгатайшье үүргэ дүүргэнэ. Тиимэһээ тэдэнэр ажалдаа үнэн сэхээр хандаха, ажалшадай культурна эрилтые хангаха, энэ хүндэтэ уялгаяа наринаар дүүргэхэ ёһотой. Мүн аймагуудай культурын таһагуудай хүдэлмэрилэгшэд киномеханигуудай ажалаар һонирхохо, зохихо туһаламжа саг соонь үзүүлхэ уялгатай. Кинофикациин хүдэлмэрилэгшэ бүхэн ажалшадта кино һайнаар харуулха гэжэ оролдохо ёһотой. Колхозууд болон һуурин газарнуудта кино харуулха графигые наринаар сахиха, кинокартинын табигдаха үдэр тухай саг соонь соносхохо шухала. Мүн тиихэдэ кино харуулха үедэ галай аюулһаа хамгаалха турим илангаяа наринаар сахигдаха ёһотой.

Эрхим киномеханигуудай ажалһаа жэшээ абажа, тэдэнэй дүй дүршэлые халан абалсажа, ажалайнгаа дутагдалнуудые усадхаха гээшэ киномеханик бүхэнэй нангин уялга болоно.

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Ташкентдэ ядерна физикын Институт эмхидхэхэ тухай

...оветскэ засагай үедэ Узбеки...да научно-техническэ томо ба..., мэргэжэлтэй эрдэмтэдэй кадр...дай бии болоһые, мүн атомай ...е амгалан хэрэгтэ ашаглаха та...й республика дотор хэгдэжэ бай... ехэ хүдэлмэриие хараадаа аба... ССР Союзай Министрнүүдэй ...ет Ташкентдэ Узбекскэ ССР-эй ...кануудай академиин ядерна фи...н Институт эмхидхэхэ гэһэн ...оол баталан абаба.

...нститут хадаа атомна физикын ...һэн шухала асуудалнуудые, ...логи, хими, медицинэ ба техни...э тэмдэгтэй атом үргэнөөр хэ...лэлгые шэнжэхэ зорилготой ...ка юм.

...туршалгын атомна реакторые, ...рна физикын талаар шэнжэлэлгэ хэхэ тусхай түхеэрэлтэнүүд ба аппаратурануудые ядерна физикын тус Институтда үгэхэ гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет тоггоогоо. Ядерна физикын Институдай гол байшан ба лаборатори, мүн реакторай байшан, хүдэлмэрилэгшэдэй байрын гэрнүүд баригдахаар хараалагдана.

Ташкент городто ядерна физикын Институдые эмхидхэлгэ хадаа атомай хүсые амгалан хэрэгтэ ашаглаха талаар научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэри хэхэ арга боломжо Узбекскэ ССР-эйшье, мүн Дунда Азиин бусадшье союзна республикануудай эрдэмтэдтэ олгохо юм.

(ТАСС).

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГА ДЭЭРЭ ҮДЭР, ЧАС БҮХЭН ҮНЭТЭЙ

Эмхигүй хүдэлмэриин хойшолон

Зэдын аймаг орохоёо Сосновко тосхон хүрөөд ябатараа, эндэхи колхозуудай таряанай, сабшалангай гарасые үзэелши гэлсээд, баруун хойшоо үндэр хүтэлые дабажа гарахадамнай, захагүй үргэн поли харагдаба. Тээсгэнэй ороһон бороогой һүүлээр таряанай, сабшалангай ургасын нилээд һайжарһаниинь эли байба.

Хүдөө газараар, хадын боорёор гар хажуураар сабшамаар үдхэн һайхан ногоон ургаһан байна.

Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 300-гаад гектар сабшалан, боро газар дээрэхи шаралза, хамхуул болон бусад силостэ орохо ногоон ехэ элбэгээр урганхай. Теэд малдаа тэжээл бэлдэхэ иимэ арга боломжоёо хэр хэрэглэжэ байгаа юм ааб гэжэ хараад үзэхэдэмнай, тэрэ гурбан поли дээрэнь нэгэ силоснэ комбайн, нэгэ прицепной косилкаһаа бэшэ, хүн зоншье, механизмшье байбагүй. Тэндэ ошоходомнай, комбайнда хүдэлэгшэд колхозойнгоо правленидэ, парторганизацида ехэ гомдол мэдүүлжэ байба.

— Бидэ эндэ сабшажа эхилһээр хэды хоног боложо байнабди. Урагшаа ябаха юм гэжэ үгы. Юуб гэхэдэ, комбайнаараа үдэртөө һайн ябахадаа 50 тонно ногоо сабшаха аргатайбди. Теэд үгэһэн 2 машинань 8 километрын зайтай газарта, колхозой центрын дэргэдэ баригдаһан набтар башнида ногоо шэрэжэ үрдинэгүй. Тиимэһээ үдэрэйнгөө ехэнхииень юушье хэнгүй үнгэргэнэбди. Колхозой, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдшье, партиин Зэдын айкомой Цагаан-Усанай МТС-эй зонодохи инструкторска группынхидшье манай ажалаар оройдоо һонирхоногүй, ажалдамнай анхаралаа табинагүй, — гэжэ тэндэ хүдэлжэ байһан механизаторнууд, колхознигууд хэлсэжэ байгаа һэн.

Саашаа ябажа, колхозой центр хүрэхэдэмнай, үйлсэдэ эндэ тэндэ хүн зон ехэл олон харагдана. Колхозой конторын тээ баруун урдахана арбаад хүн һууна. Колхозой конторо ошоходо, үбһэ хуряалгада туһалхаяа Улан-Удэ городһоо ерэһэн 14 хүдэлмэришэд, аймагай центрһээ ерэһэн 3 хүн гэрэй һүүдэртэ һэрюусэжэ байба.

—Колхоздо ерэһээр хоёр хонообди, теэд энэ үе соогоо адхашье үбһэ сабшаагүйбди. Хүдэлмэри манда үгыт, миин байхаяа ерээ бэшэбди, харин арга шадалаараа туһалхаяа ерээлди гэхэдэмнай хэншье хэрэгсээнэгүй,—гэлдээд, тэдэнэр шууялдана.

«Колхозой хүтэлбэрилэгшэд хаана юм» гэжэ асуухадамнай «эндэ айлаар ябана ёһотой. Парторганизацимнай секретарь амаралтада гараад, нютагай аршаанда һууһанаа үсэгэлдэр бусаад, мүнөө юундэшьеб Селендума ошоо»,—гэжэ манай машина хараад, һонирхожо ерэһэн хэдэн колхознигууд харюусаба. Арай гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ванчиковые оложо, хөөрэлдэхэдэ, сабшалангаймнай үбһэ ногоон муу гэхэһээ бэшэ, малаа һайнаар ондо оруулхада хэды шэнээн тэжээл хэрэгтэйб, тэжээл хайшан гэжэ бэлдэхэеэ байһанаа мэдэхэгүй байба.

Хэды шэнээн тэжээлэй хэрэгтэйень тоолоод үзэхэдэ, тоншье бараг байгаа. Теэд колхозой хүтэлбэрилэгшэд тооложо үзөөгүй гү, али энэ хэрэгые хэрэгсээдэггүй хэбэртэй. Карандаш барижа, тоолоод үзэхэдэмнай, 600 толгой эбэртэ бодо мал, тэрэнэй тоодо 200 үнеэн, 8 мянга гаран хонин, 35 морид, 270 толгой адуун ерэхэ үбэлжэлгэдэ орохо байгаа. Тэдэнэй үбэлжэлгын үедэ эдихэ 24 мянга гаран центнер тэжээл хэрэгтэй. Хэрбээ колхознигуудай ажалта үдэртэ хубаалсахые, гүрэндэ тушаахые хараада абабал, хамтадаа 30-аад мянган центнер будүүн тэжээл бэлэдхэгдэхэ ёһотой байгаа.

Эгээл мүнөө бэлэдхэһэн тэжээлынь гэхэдэ, 25 тонно силосһээ бэшэ, ондоо һогооборшье үбһэн бэлэдхэгдээгүй байна. Теэд даража байһан силосынь шанар муутайгаар хэгдэнэ. Юуб гэхэдэ, хэдэн үдэрэй туршада нэгэл набтар башнидаа силос дараһан хэбэртэй байһаар. Иигэжэ удаан саг соо дарагдаһан силос шанар муутай байхань лабтай.

Сабшалангын үнэхөөрөө муу юм аа гү гэжэ хараад үзэхэдэмнай, гар хажуураар сабшахаар газарһаа элбэг юумэ үгы. Харин колхозой хүтэлбэрилэгшэд үбһэ хуряалгые бүхы шадалаараа ябуулхые оролдодоггүй байһаниинь элирбэ.

Иигэжэ энэ колхоздо тэжээл бэлэдхэлгын муугаар ябуулагдажа байһаниие энэ аймагай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, советскэ органууд юу хаража байгаа юм ааб гэбэл, эндэ партиин айкомой таһагые даагша нүхэр Жанаев эльгээгдэһэн мүртөө, колхозой иимэ байдалые мэдэжэ байгаад, тэжээл бэлэдхэлгые түргэдхэхэ талаар юушье хээгүй. Тэжээл бэлэдхэлэй мууса ябуулагдажа байһаниие партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэ тушаа бодол энэ нүхэрэй һанаанданшье ороогүй байгаа. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, партиин айкомһоо, аймгүйсэдкомһоо колхозууд хүрэтэрөө «сабшалангай гараса муу» гэжэ һанаандаа хадаад лэ, ямаршье хэмжээ абадаггүй байһаар. Аймагай бусадшье колхозуудта тэжээл бэлэдхэлтэ иимэ муугаар ябажа байна гэжэ тэрэниие һайса мэдэхэ хүнүүд маанадта хөөрэжэ үгөө.

Малаар олон Зэдын аймагта тэжээл бэлэдхэлгын муугаар ябажа байһаниие тэсэхээр гү гэжэ аймагай колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдһөө асуухаар байна.

Г. Дашиев, манай тусхай корреспондент.

Үбһэндэ олон хүн хүдэлнэ

Түнхэнэй аймагай Тоорын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо малай тэжээл бэлэдхэлгэ эмхитэйгээр ябажа байна. Августын 1-нэй мэдээгээр, эндэ 500 гектар сабшалан сабшагдаад, 2 мянган центнер үбһэн һүрилэгдөөд байна.

Үбһэ хуряалгада олон үхибүүдтэй гэрэй эзэн эхэнэрнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Колхоздо хоёр ясли нээгдэжэ, тэндэ зуугаад үхибүүд байна. Иигэжэ 40 гаран гэрэй эзэн эхэнэрнүүд колхозой ажалда эдэбхитэйгээр хабаадаха аргатай болобо.

Түнхэндэ энэ зун бороо хуратай байбашье, колхозой сабшалангай ургасань дан һайн бэшэ. Тиимэһээ колхозууд сабшалангайнгаа 75 процентынь гараар сабшаха гэжэ шиидэнхэй. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правлениин гэшүүд тус тусайнгаа ажал хэхын хажуугаар нэгэ—нэгэ гектар үбһэ сабшажа, хуряаха уялга абаа. Правлениин гэшүүд Зайчинов, Бароев, Мандалуев, Данзанов, Убушеев гэгшэд абаһан уялгануудаа дүүргэбэ.

Колхознигууд таряа хуряалгын эхилтэр малдаа хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэжэ абаха зорилготойгоор хүдэлжэ байна.

С. Никорова.

КПСС-эй обкомдо, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Һү ехээр һааһанай түлөө дамжуулгын Улаан туг үгэхэ тухай

КПСС-эй обком, Министрнүүдэй Совет хадаа колхозуудта, МТС-үүдтэ болон аймагуудта һү ехээр һааһанай түлөө социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, һү һаалгаар социалистическэ мүрысөөндэ амжалта туйлаһанайнь түлөө доро дурсагдаһан аймагуудта, МТС-үүдтэ, колхозуудта Министрнүүдэй Соведэй болон КПСС-эй обкомой дамжуултын Улаан туг үгэхэ гэжэ тогтообо:

НЭГЭДЭХИ ЗОНОДО:

Прибайкальска аймагта (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Перевалов, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Хорун)—һү һааха уялгаяа 44 процент дүүргэжэ, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 44 центнер һү һааһанайнь түлөө.

Ехэ-Куналейн МТС-тэ (директорынь нүхэр Юринский, главна зоотехнигынь нүхэр Кулаковский, КПСС-эй айкомой МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Горин)—үнеэн бүриһөө 908 килограмм һү һаажа, һү һааха уялгаяа 50 процент дүүргэһэнэйнь, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 62 центнер һү һааһанайнь түлөө.

Прибайкальска аймагай **Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо** (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Соколов, парторганизациинь секретарь нүхэр Белоусов)—үнеэн бүриһөө 1100 килограмм һү һаажа, һү һаалгаар абаһан уялгаяа 50 процент дүүргэһэнэйнь, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 62 центнер һү һааһанайнь түлөө.

ХОЕРДОХИ ЗОНОДО:

Зэдын аймагта (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Желтый, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Борисов)—һү һааха уялгаяа 56,6 процент дүүргэһэнэйнь түлөө.

Үшөөтэйн МТС-тэ (директорынь нүхэр Петинов, главна зоотехнигынь нүхэр Фирсов, КПСС-эй айкомой МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Будажапов) һү һааха уялгаяа 62 процент дүүргэжэ, үнеэн бүриһөө 667 литр һү һааһанайнь түлөө.

Зэдын аймагай **Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо** (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Чимитов, парторганизациинь секретарь нүхэр Доржиев)—үнеэн бүриһөө 1023 литр һү һаажа, һү һааха уялгаяа 81 процент дүүргэһэнэйнь, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 42,6 центнер һү һааһанайнь түлөө.

Гэхэтэй хамта, республикын олонхи аймагуудта һү һаалга дээшэлүүлхэ хэрэг хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Тэрэнэй эсэстэ һү һаалгаар республикын колхозуудай абаһан уялга энэ оной июлиин 20 болотор оройдоол 45,7 процент дүүргэгдэбэ гэжэ КПСС-эй обком, Министрнүүдэй Совет тэмдэглээ.

Илангаяа Закаменай, Ториин, Хэжэнгын аймагуудай колхозуудта үнеэн бүриһөө һүн багаар һаагдана.

Һү һаалгаар абаһан уялгануудаа, мүн түсэбһөө гадуур 12 мянган тонно һү гүрэндэ тушааха уялгаяа дүүргэхын тула ажахын жэлэй дүүрэтэр үлэһэн хоёр һарын туршада үнеэн бүриһөө 600 килограммһаа доошо бэшэ һү һааха хэмжээ абахыень КПСС-эй айкомуудһаа, аймгүйсэдкомуудһаа, МТС болон совхозуудай директорнүүдһээ, колхозуудай түрүүлэгшэнэрһээ, парторганизацинуудай секретарьнуудһаа КПСС-эй обком, Министрнүүдэй Совет эринэ. Мүн үнеэдэй адуулга гуримшуулхыень, һүниндөө, мүн бэлшээрээ һэлгүүлэн адуулга хаа хаанагүй эмхидхэхыень, ногоон конвейерэй 25—30 килограмм ургаса үнеэн бүридэ үдэр бүри эдюулжэ байхыень тэдээндэ дурадхагдаа.

КПСС-эй айкомуудай нэгэдэхи секретарьнууд, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр колхоз болон совхозуудта һү һаалгын ябасые өөһэдөө наринаар шалгаха ёһотой.

Һү һаалгын, гүрэндэ тушаалгын ябаса тухай асуудал айкомой бюрогой заседанида зүбшэн хэлсэжэ, һү һаалгаар абаһан уялгануудаа дүүргэдэггүйшүүлдэ шанга эрилтэ хэхэ шухала гэжэ КПСС-эй айкомуудта дурадхагдаа.

Иркутска область. Братска ГЭС-эй баригдажа байһан газарта Мосгидроэнергопроектын Ангарска комплексно экспедици шэнжэлэлгэ-бэдэрэлгын хүдэлмэри хэжэ байна. Һаяхан энэ экспедици шэнэ техникэ, тэрэ тоодо КШК—25 гэжэ станогуудые абаа. Энэ станогоор 1230 миллиметр диаметртэй скважинанууд малтагдадаг байна. Тус станок ажалай бүтээсые 5 дахин дээшэлүүлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үрэмдэлгын хүдэлмэринүүдэй участково инженер Б. Т. Садовский (зүүн гарһаа) үрэмдэлгын мастер В. С. Шевцовто даалгабари үгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Иван Исидорович Носенкын дурасхаалые мүнхэлхэ тухай Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол

Советскэ Союзай судна бүтээлгын промышленностиие хүгжөөлгэдэ, далайн флодые байгуулгада нүхэр **И. И. Носенкын** элитэ ехэ габьяатай байһаниие хараадаа абажа, КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

1. Хүдэлмэришэнһөө эхилээд, кораблиин главна барилгаша болотороо нүхэр И. И. Носенкын ябажа гараһан ба олон удаан жэлдэ хүдэлмэрилһэн судна бүтээлгын Николаевска заводто Иван Исидорович **Носенкын** нэрэ олтохо, тиин саашадаа тэрэниие **И. И. Носенкын** нэрэмжэтэ судна бүтээлгын Николаевска завод гэжэ нэрлэхэ.

2. **И. И. Носенкын** нэрэмжэтэ судна бүтээлгын Николаевска заводто Иван Исидорович Носенкын бюст табиха.

КПСС-эй ЦК,
СССР-эй Министрнүүдэй Совет.

Нарин, нарибтар нооһон ехээр абтаба

Хонидой хабарай хайшалалгын түрүүшын дүнгүүд гаргагдаба. Колхозууд нёдондо жэлэйхиһээ ехэ нооһо гүрэндөө тушаагаа, тиихэдэ нарин, нарибтар нооһон нилээдгүй ехэ болоо гэжэ ТАСС-эй корреспондентдэ СССР-эй Хүдөө ажахын министерство дуулгаба.

МТС-эй машинануудаар колхозуудай 40 тухай миллион хонид хабарай үедэ хайшалагдаа. Энээнэй ашаар хонинод нилээд ехэ нооһо нэмэжэ абаа.

Мүнөө жэл колхозууд нооһоёо шэнэ, дээшэлүүлэгдэһэн сэнгээр тушааба. Хони үсхэбэрилгэһөө колхозуудай абадаг олзо доход улам ехэ болобо.

Рязаньда байрын барилга хэгдэнэ

РЯЗАНЬ, августын 3. (ТАСС). Городой баруун-урда тээнь Куйбышевска шоссе шадар шэнэ тосхон баригдажа байна.

Мүнөө гэрнүүд баригдана, харгынууд асфальтаар хушагдана, электричество оруулагдана. Тосхоной байрын гэрнүүдые барижа дүүргэхэдэнь Рязаниин ажалшад үшөө 6 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэртэй болохо.

Мүнөө городто гурбан дабхар ба дүрбэн дабхар 160 гэрнүүд баригдажа байна, 400 шахуу гэрнүүдые хүнүүд өөһэдтөө барина.

Ородой үнинэй уранзохёолшо РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша Николай Дмитриевич Телешов эрэхэ жэлдэ ерэтэй болохонь. Үндэр наһатай болобошье, уранзохёолшо литературна ажал-ябуулгаа үргэлжэлүүлһээр. Һаяхан өөрынгөө шэлэгдэмэл зохёолнуудай гурбан томо номые бүридхэжэ дүүргэбэ. Тэрэнь уранһайхан литературын Гүрэнэй хэблэлээр хэблэгдэн гараха юм.

Чеховтэй ба Горькийтай суугаа хүдэлмэрилһэн, Шаляпинай, Рахманиновай, Купринай, Андреевай, Бунинай болон Левитанай хани нүхэр Н. Д. Телешов мүнөө залуу уранзохёолшодтой холбоо барисаатай байдаг, оройдоогоо түрэл литературада бүхы анхарал оролдоһо ба дурлалаа хандуулдаг байна. Түрэл литературада наһанайнгаа 72 жэлые тэрэ зорюулаа. Советскэ Союзай зүг бүхэнһөө шахуу тэрээндэ бэшэдэг олон тоото корреспондентнүүдтэ уранзохёолшо саг дары харюу үгэдэг юм.

Н. Д. Телешов Холын Зүүн зүгэй уранзохёолшодтой ба уранзураашадтай үнэн зүрхэнэй хани барисаатай. Һаяхан Холын Зүүн зүгэй уранзохёолшод Василий Кучерявенко, Михаил Самунин, Андрей Семенов гэгшэд Николай Дмитриевичтэ айлшаар ерээ. Уранзураашан Николай Коцевскиин зураһан уранзохёолшын портредые Н. Д. Телешовто тэдэнэр барюулһан байна. Тон ехээр баярлаһан үнинэй уранзохёолшо ажабайдал ба хүдэлмэри тухайгаа, ородой культурын элитэ ехэ ажал-ябуулагшадтай уулзаһан ба хани барисаатай байһан тухайгаа, А. П. Чеховой дурадхалаар Сибирь ошоһон тухайгаа тэдэнэртэ хөөрэжэ үгөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Уранзохёолшо Василий Кучерявенко уранзураашан Николай Коцевскиин зураһан Н. Д. Телешовой портредые барюулжа байна. Зүүн гарһаа—В. Т. Кучерявенко, Н. Д. Телешов, М. Н. Самунин, А. И. Семенов.

ТАСС-эй фотохронико.

Ойлгосотой һайн лекцинүүдые уншаха

Ажалшадай дунда ябуулагдадаг идеологическа хүдэлмэриие эрид һайжаруулха тухай партиин XX съезд тодорхойгоор заагаа һэн. Энэ шухалын шухала хүдэлмэриин гол хубинуудайн нэгэн лекционно пропаганда болоно. Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын аймагай отделенинүүд, эхин организацинууд энэ талаар ехэ үүргэ дүүргэхэ уялгатайнь мэдээжэ.

Байкало-Кударын аймагай Корсаковска дунда һургуулиин дэргэдэхи «Знание» обществын эхин организацииин хүдэлмэритэй тобшохоноор танилсабал иимэ. Энэ организаци дүрбэн жэлэй саада тээ эмхидхэгдээ һэн. Эндэ мүнөө хамта 10 гэшүүд бии. Теэд тэдэнэй олонхинь һургуулиин багшанар юм. Тэндэ обществын эхин организациин эмхидхэгдэһэнһээ хойшо лекционно хүдэлмэри яһала һайжараа.

Обществын гэшүүд элдэб һонирхолтой темэнүүдээр лекцинүүдые уншадаг болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ юрэнхыдөө ниитэ-политическэ асуудалнуудта зорюулагдаһан лекцинүүд уншагдаһан байха юм. Мүн естественно-научна, научно-атеистическэ, педагогическа болон хүдөө ажахын асуудалнуудаар олохон лекцинүүд уншагдаһан байна. Байгша оной үнгэрэгшэ һарануудай туршада обществын гэшүүд хамта дээрээ табяад гаран лекци уншаа.

Хэрбээ урда урда жэлнүүдтэ ехэ суглаануудтай дашарамдуулан гү, али һайндэрэй үедэ лекци, элидхэл уншагдадаг байгаа һаа, харин мүнөө олонхи лекци, элидхэлнүүд колхознигуудай ажаллажа байһан газартань, ферма, полевой стан дээрэ, мүн хүдөөгэй клубта, түрэлхидэй суглаанда уншагдадаг болоо. Тиигэбэшье бурят хэлэн дээрэ нёдондоһоо хойшо орходоо лекцинүүд олоор уншагдана. Лекторнүүд лекцидэ тайлбарилха асуудалнуудаа ажабайдалтай холбоотойгоор, удха түгэлдэр, бэрхээр бүгэдэндэ ойлгосотойгоор уншадаг боложо байна.

Зарим ушарта лекци уншахатай хамта ажалшадта һурагшадай, багшанарай болон колхознигуудай хүсөөр бэлэдхэгдэһэн концерт харуулагдадаг юм. Эрхимээр ажалладаг колхознигуудые, загаһашадые ба һайнаар һурадаг һурагшанарые магтаһан, ажал хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүдые, номдоо муу һурагшанарые шүүмжэлһэн дуунуудые, шүлэгүүдые программада оруулбал ехэ һонирхолтой байдаг.

Гэбэшье, обществын хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд үшөөл бии байһаар. Жэшээнь, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, колхозой хүтэлбэрилэгшэдые, мүн медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдые обществын гэшүүд болгохо хүдэлмэри ябуулагданагүй. Хүдөө ажахын түрүүшүүлые обществын гэшүүд болгохо тухай мүн лэ биратай хүдэлмэри хэгдэнэгүй.

Лекционно пропагандые ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулха хэрэгтэ ехэхэн дутагдалнуд бии. Улад зоной ухаан сэдьхэлдэ оромоор, удха түгэлдэр лекцинүүдые уншаха гээшэ обществын гэшүүдэй нангин уялга мүн.

И. Николаев.

Советскэ байгуулалта

Һунгагшадай захяае һайнаар дүүргэхэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съезд орон доторхи коммунистическэ байгуулалтын асари ехэ программа хараалаа. Энэ программа бэелүүлхэ хэрэгтэ зорюулан, советскэ органуудай хүдэлмэриие шэнэдхэн һайжаруулха хэрэгтэй.

Соведүүд олониитэтэй холбоо барисаагаа улам үргэдхэн бэхижүүлхэ, арад зоной ажалай дэбжэлтые толгойлхо, доторой арга боломжонуудые элирүүлэн ашаглаха ябадал эмхидхэхэ зэргэтэй.

Тиимэһээ, манай аймагай Соведэй гүйсэдком депутат бүхэнэйнгөө һунгагшадтаяа нягта барисаатай, эрилтэ хэрэглэлыень шэнжэлэн мэдэдэг, захяаень саг дары дүүргэдэг байхаар хүдэлмэреэ эмхидхэхэ гэжэ оролдоно. Һунтуулиин округуудһаа ерэһэн хүнүүдтэй хөөрэлдэжэ, тэдэнэй гомодолнууд болон мэдүүлгэнүүдээр зохихо хэмжээ абхуулхадань депутадуудтаа туһалдагбди.

Арадай түлөөлэгшын хүндэтэ үүргэ ба уялгые һайнаар дүүргэдэг депутадууд манда бии. Жэшээлхэдэ, депутат Д. С. Санжиев һунгагшадтаяа ходо хөөрэлдэжэ байдаг. Сутайн Боомой фельдшэрскэ пунктые заһабарилха хэрэгтэ туһалыт гэжэ округой һунгагшад депутат Санжиевта хандаһан байгаа. Нүхэр Санжиев сомсоведэй гүйсэдкомоор, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правленеэр дамжуулан зохихо хэмжээ абхуулжа, тус пунктын байрые заһабарилуулһан юм. Депутадай эдэбхитэйгээр ажалладаг дээрэһээнь, арад зоной ажаглалтанууд, һанамжанууд олоор ородог болоо. Һургуулиин, клубай, колхозой хүдэлмэриин асуудалнуудаар һунгагшадынь депутадтаа хандаад, мүн лэ зохихо хэмжээнүүд абтаһан байна.

Һунгагдаһан округһоо ондоо тээ хүдэлмэрилдэг депутадууд бии. Тэдэнэр тусхайта округуудтаа ошожо, элидхэл болон хөөрэлдөө хэдэг. Жэшээлхэдэ, депутат Ц. О. Цыбиков июль һарада округтоо гурба дахин ошожо, һунгагшадайнгаа үмэнэ тоосоо хэһэн байна.

Һунгагдаһан газарайнгаа экономикые, культурна байдалые манай хэдэ хэдэн депутадууд һайнаар шэнжэлэн мэдэдэг, мүн аймагай Соведэй, тэрэнэй гүйсэдкомой шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгохо гэжэ оролдодог. Һүүлэй хоёр һарын туршада аймсоведэй 33 депутадай 28-ниинь һунгагшадтаяа уулзажа, ажал хүдэлмэри тухайдаа хөөрэһэн байха юм.

Депутадуудай тоосоогоо хэхэдэнь аймсоведэй гүйсэдком туһа хүргэдэг, ажал хүдэлмэриин дүнгүүд тухай мэдээнүүдые тэдээндэ үгэдэг, аймсоведэй гүйсэдкомой шиидхэбэринүүдтэй танилсуулдаг, Соведүүдэй үмэнэ табигдажа байгаа зорилгонууд тухай хэлэжэ үгэдэг юм. Депутадуудай тоосоогоо хэхэ болоходонь тэндэхи организацинуудта, эмхи зургаануудта дуулгадагбди. Юундэб гэхэдэ, тэдэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд депутадуудтай барисаагаа бэхижүүлжэ, шухала шухала асуудалнуудые депутадуудаар дамжуулан шиидхэдэг байна бшуу. Жэшээлхэдэ, колхозой центрые электричествотэй болгохо асуудал аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ табижа шиидхэхэ тухай Коммунизмска округой һунгагшад депутат Я. Р. Гамбургда захяа үгэһэн байгаа.

Мүн худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэри һайжаруулха, ажалай нормо болон сэгнэлтые шэнээр хаража үзэхэ, зоной дунда ябуулагдадаг ойлгууламжын хүдэлмэри һайжаруулха, газетэ болон журналнуудые захигшадтань түргэнөөр хүргэхэ, һууриин газарнуудые ариг сэбэр байлгаха гэхэ мэтэ дурадхалнууд һунгагшадай захяа соо оруулагдадаг байна. Жэшээлхэдэ, Хонхоло тосхондо ниитын уһа сөөрэм тогтоохо, гал аюулһаа һэргылхэ депо заһабарилха, тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо, советскэ засаг байгуулхын түлөө ами наһаяа үгэһэн улаангвардеецүүдтэ бодхоогдоһон памятнигые заһажа гоёохо тухай асуудал һунгуулиин Хонхолойн округой һунгагшад өөрынгөө депутат Я. В. Таюрскиин үмэнэ табиһан байна. Эдэ захяанууд Хонхолойн сельсоведэй сесси дээрэ тусхайлан табигдажа, тодорхой хэмжээнүүд абтаа. Һунгагшадай өөһэдынь хүсөөр 0,6 га талмай дээрэ уһа сөөрэм тогтоогдожо дүүрэхэ дүтэлөө. 70 гаран палисаднигууд баригдажа, модо һөөгүүд таригдаа. Галай аюулһаа һэргылхэ деподо ехэ заһабари хэгдээд, тэндэнь түхэреэн сүүдхэ дежурладаг болоо. Улаангвардеецүүдэй памятник шэнэлэн заһагдаа.

Подлопатка тосхондохи колхознигуудай бууса шадархи участогуудые уһалхын тула хаалта барюулха тухай асуудал табигты гэжэ эндэхи һунгуулиин округой һунгагшад депутат В. В. Кальсинае гуйһан байгаа. Нүхэр Кальсина Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлениин, Суулгын МТС-эй дирекциин туһаламжатайгаар энэ асуудал шиидхээ. Мүнөө тиимэ хаалта баригдаад, бууса шадарайнь участогууд уһалагдадаг болохонь.

Мүн баһа һунгагшадай захяануудые удаан болгонгүй аймсоведэйнгээ гүйсэдкомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, тодорхой хэмжээнүүдые хараалдагбди. Жэшээнь, Ново-Спасск тосхондо магазин бии болгохо тухай асуудал депутат Н. С. Митрофановай үмэнэ, Дээдэ Сутай тосхондо фельшерскэ пункт нээхэ тухай асуудал депутат Поляковой, хилээмэ барилгын шанарые һайжаруулха тухай асуудал депутат Д. С. Богдановагай үмэнэ табиһан байгаа. Аймагай Соведэй гүйсэдком эдэ захяануудые заседани дээрэ хаража үзөөд, тусхай шиидхэбэри гаргаа.

Соведэй саг үргэлжын комиссинуудай хүдэлмэридэ депутадууд эдэбхитэйгээр хабаадажа, һунгагшадайнгаа һанамжанууд ба дурадхалнуудые дүүргэдэг байха юм. Ой соохи 200 гектар һангай газарта тарилга хэхэ зүбшэл эриһэн Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гуйлтые аймсоведэй гүйсэдкомдо зууршалха гэжэ депутат В. П. Якунин хүдөө ажахын комиссиин заседани дээрэ дурадхал оруулһан байгаа. Аймсоведэй гүйсэдком тэрэ гуйлтыень хангаа. Мүн бусадшье комиссинуудай зүгһөө дурадхалнууд ородог.

Һунгагшадтай депутадуудай барисаае улам һайжаруулха гэжэ аймсоведэй гүйсэдком оролдодог. Тиигэбэшье, зарим депутадуудһай холбоо барисаагаа бэхижүүлжэ шадаадүй байһаар. Депутадууд А. Я. Потапов, К. А. Перевалов, И. В. Филиппов, Н. П. Белозерова гэгшэд һунгагшадайнгаа үмэнэ тоосоо оройдоо хэдэггүй байна.

Һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо (түрүүлэгшэнь нүхэр Разуваев), культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэхэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыренов) болон бусад комиссинууд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Һунгагшадай депутадуудтаяа уулзалгын муушагаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээнь, зарим хүнүүд асуудалнуудаа шиидхэхын тула хэдэн километрын газарта байһан аймагай центр ерэхэ баатай болодог, үгышье һаа үлүү бэшэлгэнүүд гарадаг байха юм.

Депутадуудай уялгаяа һайнаар дүүргэхэ ябадал хангаха гээшэ Соведүүдэй арюун уялга, хүндэтэ хэрэг мүн болоно.

Д. ДАГБАЕВ, Мухаршэбэрэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо.

Агитаторай блокнодой ээлжээтэ номер

КПСС-эй Обкомой пропаганда ба агитациин таһагай агитаторай блокнодой ээлжээтэ номер хэблэлһээ гараба.

«Хөөрэлдөө хэхэ материалнууд» гэһэн бүлэг соо И. Братеньковой «Республикын модошод табанжэлэй түсэб дүүргэхын түлөө тэмсэнэ», М. Денисенкын «Түмэр замай транспорт шэнэ табанжэл соо» гэһэн статьянууд толилогдоо.

«Хайнагһаа сүүдхэ соо 10 литр һү һааха», «Карта дээрэ байгаагүй городууд» гэжэ статьянууд блокнодто хэблэгдэбэ.

«Камбоджа» гэжэ А. Смирновой статья справка үгэхэ бүлэгтэ толилогдобо.

«Агитаторта туһаламжа» гэжэ бүлэгтэ 1956 оной августда хөөрэлдөө хэхэ жэшээтэ темэнүүд ба литература дурадхагдана.

Н. М. Базентинов Улан-У гонно деподо автогенщикээр турша соо ажаллана. Нүхэ тинов һүүлэй үедэ даалгаб бүри 150—170 процент

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. М. Ба ажаллажа байна.

З. Веснинагай

Мүрысөөнэй түрүү

Сэлэнгын уһан замшадай тив Зүүн Сибириин паро хүдэлмэришэдэй дунда мүрысөөндэ түрүү һүури июль һарынгаа түсэбые 7 урид дүүргэв. Мүрысөөндэ рын дүнгөөр Леваневскин жэтэ пароходой команда ниинь нүхэр Сахаровский) һуури эзэлжэ, июль һарын бые ашаа шэрэлгэ 127 дүүргэв.

Сухын арһанай, тэрэшэл рын сахарай заводуудта нүүрһэ шэрэдэг «Сергей Т гэжэ теплоход июль һарад лайнгаа бүтээсые нилээд жэ, һарынгаа түсэбые дүүргэһэн байна.

«Сергей Тюленин», Шевцова» гэжэ теплоход шэрэжэ даалгабаряа мүн һоонь урид дүүргэв.

Нефть шэрэдэг «Олха», жэ суднанууд июль һарада гадуур нэгэ нэгэ рейс хэжэ, ликын холын аймагуу гажанай, Курумканай, Кях чурын аймагуудта горючи ба хихэ материал абаашаба.

Д. Бал

Загаһа бариха квартал түсэбөө дүүргэбэ

Кабанскын аймагай «Байк хозой загаһашад гүрэнэй болзорһоонь урид дүүргэхы тэмсэнэ. Зунай сезоной эхил һаа хойшо загаһашадай дун алистическэ мүрысөөн улам нөөр дэлгэрнэ.

Колхозой загаһашад ию түсэбые болзорһоонь урид д жэлэй эхинһээ хойшо ол центнер загаһа баряа. Е. хүтэлбэрилдэг загаһашадай июлиин хорёодоор гурбада талайнгаа түсэбые 130 гар цент дүүргээ. Энэ бригадад мэрилдэг С. Федоров. И. М. Буторин гэгшэд эдэбхи тэйгээр ажаллана.

И. Поповой хүтэлбэрилдэ бригадын залуушуул загаһа 3-дахи кварталайнгаа түсэ лэ болзорһоонь урид, июль һа хадта дүүргээ. Гүльмэшэдэй дануудай дунда дэлгэрһэн сөөндэ С. Новиковой звено нэ. Энэ звеногойхид үдэр бүр һаа 6 центнер хүрэтэр эрхим тай загаһа барина.

А. Басурма

Капитальна барилгые түргэдхэхэ хэрэгтэй

КПСС-эй XX съезд барилгын темп түргэдхэхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулан, зургаадахи табанжэлэй талаар советскэ барилгашадай урда тон харюусалгатай зорилго табиһан байна. Манай барилгашад шэнэ шэнэ техникээр зэбсэгжэнэ. Городуудта, мүн хүдөө нютагуудта капитальна барилга хэхын тула гүрэнэй зүгһөө жэл бүри нилээд ехэ мүнгэн һомологдоно. Улам хүгжэжэ байгаа хүндэ индустриин туйлалтануудай ашаар Эхэ орон доторнай асари ехэ электростанцинууд, фабриканууд болон заводууд, МТС-үүд болон совхозууд эмхидхэгдэнэ. Тэрэ тоодо манайшье республикада барилгын хүдэлмэри урда урдынхиһаа бүри үргэнөөр ябуулагдадаг болоо. Промышленна предприятинуудай, культурно-ажаһуудалай хамаатай гэр байрануудые барихын тула жэл бүри олон миллион түхэриг мүнгэн гаргашалагдана.

Республика доторнай барилгын хүдэлмэриин нэмэхэтэй хамта барилга хэхэ шэнэ организацинууд бии болоно. Тиигээд манай барилгашад хүдэлмэридөө индустриальна шэнэ арга үргэнөөр хэрэглэжэ, ажалаа эрид шууд онһожоруулан, бүтээсыень ехээр дээшэлүүлхэ дүүрэн арга боломжотой. Капитальна барилгын хүдэлмэриие урда жэлнүүдэйхитэй жэшэбэл, эндэ горьтой хубилалта болоһон байна. Һүүлэй үедэ гансахан Улан-Үдэ городто байрын хэдэн дабхар олохон гэрнүүд баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Шэнэ табанжэл соо үшөө хэдэн тиимэ гэрнүүд, шэнэ предприятинууд баригдахаар хараалагдана.

Гэхэтэй хамта, республика доторнай капитальна барилга бүхы дээрээ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Жэшээнь, Нютагай промышленностиин министерство барилгануудые саг болзор соонь дүүргэхын тула шухала хэмжээ абанагүй. Байгша оной түрүүшын хахад соо капитальна барилгын түсэб оройдоо 42,3 процент дүүргэгдээ һэн.

Министерство болон эмхи зургаануудай, бусад организацинуудай олонхи барилгые гол түлэб «Бурмонголстрой» трест хэдэг. Тиимэһээ тус трест хэдэн арбаад миллион түхэригэй сэнтэй хүдэлмэри хэдэг. Гэбэшье, трестын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Смыслов, Пыриков гэгшэд түсэбөө дүүргэхын тулада зохихо хэмжээ абанагүй, олон гэрнүүдынь саг соогоо ашаглалгада оруулагданагүй. Кяхта городто бүтэхэ трикотажна фабрикын барилга республикын Нютагай промышленностиин министерствын, «Бурмонголстрой» трестын хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр удаан саг соо унжагайржа байна. Энэ жэлэй түрүүшын хахад соо тэндэ хэгдэхэ хүдэлмэри миил 35 процент дүүргэгдээ. Предприятинуудай үйлэдбэриие үргэдхэлгэдэ зорюулан һомологдоһон мүнгэ зөөриие Нютагай промышленностиин министерство бүришье муугаар ашаглана. Улан-Удын «Металлоширпотреб» заводой дэргэдэ шэнэ цехүүд баригдажа, үргэн хэрэглэлэй элдэб эд бараа үйлэдбэрилхөөр хараалагдаһан байгаа. Гэбэшье, мүнөө тэндэхи хүдэлмэриин түсэб оройдоо 10 процент дүүргэгдэнхэй. Тэрэшэлэн мебельнэ фабрикын барилга яашагүй удаанаар ябуулагдана.

Барилгын материалнуудай шанарыень һайжаруулгын талаар БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи барилгын материалнуудай промышленностиин управлени биратай юумэ хэнэгүй. Мүнөө ашаглагдажа байһан заводуудай үйлэдбэриие үргэдхэхэ, шэнэдхэн хубилгаха хэрэгтэ ехэхэн дутагдал бии. «Темлюйцемстрой» трест мүнөө хэдэн барилгануудые ехээр унжагайруулжа байна. Татауровска заводой барилга 1952 ондо эхилһэн аад, ашаглалгада орохонь үшөөл үды. Мүн извёсткын, ханын блогуудые үйлэдбэрилхэ заводуудай барилга мүнөөшье болотор эхилэгдээгүй байһаар.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи түлишын управлени (эрхилэгшэнь нүхэр Зубакин) ямаршье шалтагаангүйгөөр хэдэн гэрнүүдэй барилгые хойшо татана. Тэрэшэлэн республикын Эдеэ хоолой промышленностиин министерство капитальна барилгануудаа түргэдхэхэ гэжэ оролдоногүй. Жэшээнь, «Аршан» курортын уһые шэлдэ хэхэ, шасарганаагай шүүһэ гаргаха цехүүдэй барилга ехээр унжагайрна. Улан-Удэдэхи, Кяхтадахи пивын заводуудай, Иволгын эдеэ хоолой комбинадай үйлэдбэринь үргэдхэгдэхэ ёһотой аад, мүртэй юумэн хэгдэнэгүй. «Бурмонпромсоведэй» харьяата олзоборилгын артельнүүд баһал иимэрхүү байдалтай. Правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Еременкын гэмээр Заиграйн аймагай центртэ баригдаха ёһотой баниин, гостиницын барилга эхилэгдээшьедүй.

Гэр байрануудые бариха хүдэлмэриин муугаар ябуулагдажа байһан тухай республикын Элүүрые хамгаалгын министерстводо оло дахин хэлсэгдэһэн, хэдэн тогтоолшье гаргагдаһан байгаа. Гэхэ зуура энэ Министерствын барилгануудта ямаршье хубилалта болоогүй байһаар. Республиканска больницын хирургическа корпус болон бусад гэрнүүдые бариха хүдэлмэри түсэбэй ёһоор үни дүүргэгдэхэ зэргэтэй аад, мүнөө болотор дууһагдаагүй байна.

«Байкалгосрыбтрестын» барилгашад Усть-Баргажан тосхондо больница бариха гэһэн уялгаяа мүн лэ муугаар дүүргэнэ. Больницын баригдаха газарта мүнөө нэгэшье кубометр модон асарагдаагүй байха юм. «Бурмонголстрой» трест 1953 онһоо хойшо Улан-Удэдэ шэнэ кинотеатр барижа байнхай. Тэрэнэй гансахан торхо бодхоогдоод, саашанхи хүдэлмэринь хагдахаа болишоо. Энэ трест 1956 оной һуралсалай жэлэй эхилтэр зооветеринарна ба педагогическа институдуудай хамтын байрын барилгые саг соонь дүүргэнгүй, институдуудай хүдэлмэридэ һаад ушаруулхаяа байна.

Республикын министерствонуудтэ хамаатай капитальна барилгануудай иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһанай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, министрнүүд ба управлениин начальнигууд партиин обкомой ба министрнүүдэй Соведэй тогтоолнуудые дүүргэхэ ябадал хангажа шадаагүй байна.

Барилгын хүдэлмэриин гол дутагдалнууд тушаа хэлэхэ зуураа, городууд болон аймагай центрнүүдтэхи коммунально-байрын барилгануудай мүн лэ муугаар ябуулагдажа байһан тухай тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Илангаяа байрын гэрнүүдые барижа орохоор болгохо түсэб энэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ муугаар дүүргэгдэнэ. Байрын гэрнүүдые бариха түрүүшын хахад жэлэй түсэб 40,5 процент дүүргэгдээ. Республикын Коммунальна ажахын министерствын, «Бурмонголпроект» конторын гэмээр Горкомхозой гаражай ба хүдөөһөө ерэгшэдэй бууха гэрэй проект мүнөө болотор зохёогдоодүй. 1956 ондо ашаглалгада оруулагдаха ёһотой байрын 3300 квадратна метр талмайн нэгэшье метрынь жэлэй тэнгэһээ урагша ашаглалгада оруулагдаагүй. «Бурмонголстрой» трестын эрхилэгшэ нүхэр Смыслов барилгын хүдэлмэриин унжагайржа байһые балаалан, элдэб шалтагаануудые дурдадаг. Трестын хүтэлбэрилэгшэд үнэндөө ажалай эмхидхэлые һайжаруулхын, барилга дээрэ техникэ зүбөөр, үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхын түлөө шангаар тэмсэнэгүй. Барилгын хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдысэ эмхидхэгдэнэ.

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй гүйсэдком, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Г байрын гэрнүүдэй барилгые түргэдхэхэ эрид хэмжээ абанагүй. Барилгынь хүсэд дүүрээгүй гэрнүүдые оруулдаг ябадал бии байһаар. Энээн дээрэһээ боложо 3—4 жэлэй турша дотор байра гүрэнэй комиссяар абтаагүй байна. Тэрэшэлэн аймагуудай ажалшадай депутадай Соведүүд ажахын бусад далаар һамаараад, коммунальна барилгануудые хүтэлбэрилхэ лишонхой. Тэрээнһээ боложо Байкало-Кударын аймагта байрын гэрнүүдые бариха түсэб 28,3 процент, Яруунда—36, Мухаршэбэрт Түнхэндэ—23,5 процент дүүргэгдэй.

Эдэ дутагдалнуудые усадхахын тула барилгашадай дунда түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхэ, бүхы техникээ дүүрэн хэмжээгээр ашаглаха хэрэгтэй. Барилгын анха түрүүшын һайндэр бологшо ойртожо байна. Энэ үдэрые амжалтаар угтахын тулада республикымнай бүхы барилгашад социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, абаһан уялгаяа нэрэ түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн тэмсэхэ хэрэгтэй.

Л. Михай

[Б]МАССР-эй Культурын министерствын, эдэбхитэдэй суглаан

[..]на оной августын эхеэр [..]СР-эй Культурын министерст[..] [эд]эбхитэдэй суглаан боложо [..]. Тэрээндэ аймагуудай куль[..]һагуудые даагшанар, тэдэ[..]шонор, киномеханигууд, хү[..] клубуудые даагшанар, мүн [..] городтохи культурно-гэ[..] эмхи зургаануудай хүдэл[..]шэд—хамта дээрээ хоёр зуу [..]эбхитэд сугларба.

[Рес]публикын ажалшадые куль[..]һуудалай талаарнь хан[..]йжаруулха хэмжээнүүд ту[..] [КП]СС-эй Бурят-Монголой об[..] пленумэй тогтоол бэелүүл[..]аар хүдөө тосхонуудтахи [..]ын эмхи зургаануудай урда [..]һан зорилгонууд» гэһэн элид[..] БМАССР-эй Культурын мини[..] [нүх]эр Д. Жалсабон хэбэ.

Жалсабоной элидхэлэй һүү[..]ба гаран хүн үгэ хэлэбэ.

[Ма]най Заиграйн аймагай куль[..]гээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд хүдэлмэреэ һайжаруулхын, [..]дай культурна эрилтые хан[..]тула горьтойхон оролдолго [..]гаргана. Гэбэшье, дутагдал[..]нда баһал бии. Нүхэр Жал[..] манай аймагай культурно-гэ[..] хүдэлмэридэхи дутагдал[..]шаа элидхэл соогоо тон зүб —гэжэ аймагай культурын даагша нүхэр Молчанов хэ[..] Теэд, һайн бэлэдхэлтэй кадр[..]нда дуталдана. Хүдөөгэй [..]та тусхайта эрдэм һургуу[..]эдэбхи үүсхэлээршье, эмхид[..]дадал шадабаряаршье бага хүдэлнэ. Хүдөөгэй куль[..]гээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые [..]ьна талаарнь урмашуулха [..].

[Ү]нгэрэгшэ жэл Заиграйн аймагай [культу]рно-гэгээрэлэй эмхи зургаа[..]бэлдэ муугаар бэлдээ һэн. [..]онойнгоо алдууе дабтахагүй [ма]най аймагай культурын хү[..]илэгшэд мүнөө ехээр оролдо[..] гэрнүүдээ, клубуудаа заһа[..], дулаалха гэхэдэмнай [..]ын материалнууд дуталдана. [..], хадааһан, хабтагай, цемент [..]этэ олдоногүй.

[..]хэгдэһэн элидхэл соо респуб[..] кинопрокадай ажал харуулаг[..]. Тэрэнэй хүдэлмэриһөө олон [..] дулдыдадаг. Кинопрокадай[..]гэл фильмээ манда хэдэ да[..]гээдэг, манай аймагые шэнэ [..]ураар хангаһагүй,—гэбэ.

[Ма]най бурят-монгол драмын [..] ажалшадай культурна эрил[..]гахын тулада ехэ оролдолго [..]г. Жэлэй 7 һарыень хүдөө [..]удаар ябажа, наада табидаг[..]жэ БМАССР-эй габьяата ар[..] нүхэр Вампилов хэлэбэ.

[Кол]хознигуудай культурна эрил[..]хэ болоо. Тэлэнние жиирэй, [..]г зүжэгүүд ханаахаяа болинхой. Һайн, горьтойхон зүжэг табюулхын тулада колхозууд болон ажалшад клубаа проектын ёһоор бариха зэргэтэй.—гээд, үгэеэ дүүргэв.

Прибайкальска аймагай культурын таһагые даагша нүхэр Зимин зарим колхозууд киногой аппарадай болон агрегадай будкын барилгые ехээр удааруулна. Жэшээлхэдэ, Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо (Прибайкальска аймагай Покровка тосхондо) киногой будкын барилга мүнөөшье хүрэтэр эхилээдүй. Аймагай леспромхозуудта киногой будка мүн лэ баригданагүй,—гэбэ.

—Манай республикын бэлигтэй залуу дуушад, хатаршад, хүгжэмшэд 1957 оной май соо нээгдэхэ залуушуулай Бүхэсоюзна фестивальда хабаадахые ехын ехэтэ хүсэжэ байһаниинь мэдээжэ,—гээд ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь нүхэр Ячменева тэмдэглэбэ.—Теэд фастивальда бэлэдхэл, мүн тэрээндэ хабаадалсалгын эхин шата болохо аймагуудтахи залуушуулай фестиваль ехэнхидээ эмхигүйгөөр үнгэржэ байна.

—Культурна-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые галай аюулһаа һэргылүүлэн хамгаалха хүдэлмэри хангалтагүй байһаар,—гэжэ БМАССР-эй Доторой хэрэгэй министерствын пожарна таһагай начальнигай орлогшо нүхэр Аксенов хэлэбэ.—Теэд, киногой аппарадай, агрегадай будканууд тэсэшэгүй удаанаар баригдана. Колхозууд, леспромхозууд барилга хэхээр тухатай сагые хэрэглэжэ шадаагүй.

—Иволга гээшэмнай город шадарай аймаг мүн. Тиибэшье манай ажалшад шэнэ фильмнүүдые хаа яа харадаг. Ехэнхидээ хуушан, харагдаһан фильмнүүдые манда асардаг, —гэжэ Иволгын аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Яковлев шүүмжэлбэ.

Удаань КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь нүхэр Ц. О. Очиров үгэ хэлээ.

—Сибириин областьнуудай, хизаарнуудай болон автономно республикануудай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн болоо.

Манай Бурят-Монголой ажалшад түсэбһөө гадуур 12 мянган тонно һү, 100 тонно нооһо гүрэндэ тушааха гэһэн уялга тус зүблөөн дээрэ абаа.

Мүнөө республикымнай ажалшад абаһан уялгаяа заабол дүүргэхэ, үбэлдэ һайнаар бэлэдхэхэ, малдаа элбэг хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ зорилго табяад, эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Республикын ажалшад энэ жэлдэ малдаа 700 мянган тонно бүдүүн тэжээл, 400 гаран мянган тонно силос бэлэдхэжэ шадааһаа, үбэлые һайнаар үнгэргэхэ байна.

Культурно-гэгээрэлэй олохон хүдэлмэрилэгшэд ажал хүдэлмэреэ ажабайдалһаа таһархайгаар ябуулна, тэрээнтэй холбохо гэжэ оролдоногүй. Тэдэнэр өөһэдөөшье ажабайдалһаа таһархайшаг байдаг гээшэ. Зарим хүтэлбэрилэгшэд культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые, тэдэнэй хэдэг ажалыень ажабайдалтай холбохо асуудалые буруугаар ойлгожо, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые хаажархёод, хүдэлмэрилэгшэдыень ондоо ажалда эльгээжэрхидэг байха юм.

Нютаг нютагай ажал хэрэгтэй холбоотойгоор зүжэг зохёожо табидаг заншалые һэргээхэ, һайн зүйлнүүдыень дахин хэрэглэхэ, хүгжөөхэ шухала гэжэ һанагдана.

Агитбригада, нүүдэл культбазанууд үбһэшэдтэ, һаалишадта саг хэм соогоо ходо эльгээгдэнэгүй. Культурын хүдэлмэрилэгшэд культурна-гэгээрэлэй хүдэлмэриие олон янзаар, һонирхолтойгоор ябуулха гэжэ оролдоногүй. Жэшээнь, үдэрэйнгөө нормо хоёр дахин дүүргэдэг түрүүшүүлые амаршалһан вечер эмхидхэхэдэ яанаб?.

Культурна-гэгээрэлэй олонхи эмхи зургаанууд түсэбөө тодорхой бэшэ, юрэнхытөөр табина. Түсэбыень харахадаа, июль һарынхиие январиинхиһаа илгаруулхаар бэшэ байдаг,—гэжэ нүхэр Очиров тэмдэглэбэ.

Суглаанай түрүүшын асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ энээгээр дүүрээ.

Удаань «Бурят-Монголой ба Якутска АССР-нүүдэй кинофикациин хүдэлмэрилэгшэдэй хоорондо социалистическэ мүрысөөнэй договор баталха тухайда» БМАССР-эй культурын министрын орлогшо нүхэр Можаров тобшоор элидхэн мэдээсээ.

—Якутска АССР-эй кинофикациин хүдэлмэрилэгшэдтэй социалистическэ мүрысөө баталха гэһэн дурадхалые республикын кинофикациин хүдэлмэрилэгшэд хүндэтэйгөөр хүлеэн абаба,—гэжэ нүхэр Можаров мэдүүлнэ. Һүүлээрнь бурят-монголойхидой абаһан социалистическэ уялганууд соносхогдоо.

Якутска АССР-эй культурын министрын орлогшо нүхэр Бочкин үгэ абажа, Якутска АССР-эй культурын хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө суглараагшадые халуунаар амаршалаад, өөһэдынгөө абаһан уялгануудые соносхобо.

Саашадаа суглаанай хоёрдохи асуудал зүбшэн хүлсэгдэжэ, договорой уялганууд тодорхойлогдоо.

БМАССР-эй Культурын министерствын эдэбхитэдэй суглаан энээгээр дүүрэбэ. Үглөөдэрынь августын 2-то БМАССР-эй Культурын министерстводэ аймагуудай культурын таһагуудые даагшанарай, тэдэнэй орлогшонорой хабаадалгатай зүблөөн болоо.

[Ур]алан нарижуулагшад

[..]дбэриие уралан нарижуулжа, [..]й бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ [..]нда партиин XX съезд ехэ [..]л хандуулһан юм. Улан-Удын [..]эй орденто паровозо-вагонно [..]ой коллектив съездын нииддэ[..]е дүүргэлтэ болгон, энэ жэ[..]рүшын хахадта 25 дурадхал[..] оруулһан ба тэдэнэй олон[..] [үй]лэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. [Дур]адхалнуудые үйлэдбэридэ хэ[..]нэй ашаар бүхы дээрээ 1 мил[..] 980 гаран мянган түхэригэй арьбалагдаа. Энэнь үнгэрэгшэ [..]идэ орходоо 600 гаран мянган [..]гөөр ехэ зөөри арьбалагдаһан [..]. Инструментальна, вагонно[..]ктнэ, паровозо-хабсаралгын, [..]нэ, мүн бусадшье цехүүдэй [..]тивүүд үйлэдбэридэ уралан [..]улгын дурадхалнуудые хэрэг[..]шаа бага бэшэ амжалта туйлна. Уралан нарижуулгын [дурадха]лнуудай үйлэдбэридэ олоор [хэрэглэг]дэдэг болоһон дээрэһээ про[..]н үнэ нилээд химдардаг, ажа[..] [бү]тээсэ дээшэлдэг болоо. Паро[..]ай котёлнуудые бүтээдэг це[..]хнолог З. Л. Шамсутдиновай [..]халые үйлэдбэридэ хэрэглэһэ[..]үлээр котёлнуудые автомати[..]р гагналга нилээд түргэдөө.

Шамсутдиновай оруулһан ду[..]л жэл соо 50 гаран мянган тү[..]эй мүнгэ зөөри арьбалха арга [..]. Вагонно-комплектнэ цехтэ [ажал]ладаг мастер нүхэр М. Е. Ту[..]ай оруулһан дурадхалнуудые [..]лэдэг болоһонһоо хойшо хүдэл[..]шэдэй ажалай бүтээсэ хараа [..] дээшэлээ.

[За]водой хүдэлмэришэд болон тех[..]уд үйлэдбэриие саашадань ура[лан н]арижуулхын зорилгоор шэнэ [..] арга бэдэрнэ.

Б. Степанов.

Нютаг бүриин һонинууд

☆ Партиин XX съездын нэрэмжэтэ (Түнхэн) колхозой гэшүүд ниитынгээ малда горьтойхон тэжээл бэлдэхын түлөө аяар хабарһаа хойшо набшаһата тэжээл бэлэдхэжэ эхилһэн юм. Мүнөө тус колхозойхид хээрын ногоогоор силос даража байна. Һүүлэй мэдээгээр эндэ 700 гаран центнер силос даргдаа. Энэ хүдэлмэри дээрэ колхозой гэшүүд Д. Дунцаева, Д. Жамсаева, Г. Буртигаров болон бусад үдэр бүриингөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэнэ.

С. Табхаев.

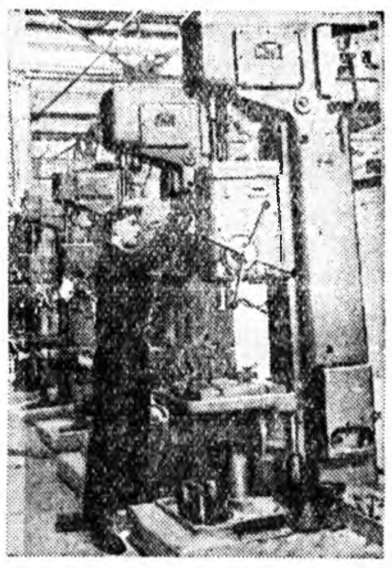
☆ Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой правлени ба партийна организаци колхознигуудайнгаа сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ хэрэгтэнь һаналаа ехээр табина. Һаяхан тус колхоздо Республикын уранзураашадай Союзһаа уранзураагша ерээ. Уран һайханаар зурагдаһан зурагууд, портредүүд болон уряа лозунгнуудаар колхозой клуб мүнөө шэмэглэгдэжэ эхилээ. Колхозой правлени эдэ бүгэдэ хэрэгсэлнүүдые абахын тула 10 мянган түхэриг һомолһон байна.

А. Михайлов.

☆ Кагановичын нэрэмжэтэ (Зэдэ) колхоздо худалдаа наймаанай шэнэ киоск һаяхан нээгдэбэ. Тус киоск зэргэлээд байһан магазинтаяа ээлжээлээд ажаллана. Тиимэһээ ажалшад ямаршье сагта ерэжэ, дуратай юумэ худалдан абаха аргатай болобо.

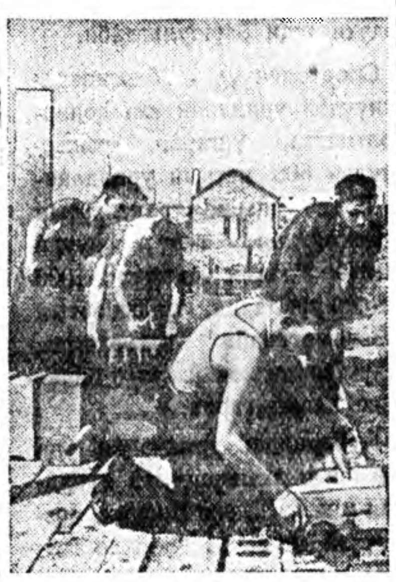
Д. Мункуев.

Шэнэ барилганууд

Брянскда шэнэ тракторна завод баригдажа байна. Гол тракторна корпусайнь талмай 55 мянган квадратна метр болохо юм. Эндэ 9 ехэ объектнүүд—хабсаргалгын 4 цех, туршалгын, термическэ цехүүд, туршалгын станци гэхэ мэтэ ба бусад баригдаха. Байгша ондо энэ заводто 140 мориной хүсэгэй тракторнуудай түрүүшынхинүүдынь бүтээгдэхэ байна. Мүнөө гол корпус, котельнэ ба хамһабариин цехүүд баригдажа дүүрэхэеэ байна.

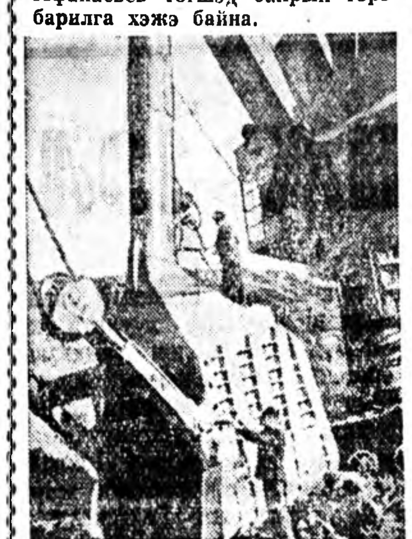
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: слесарь А. Б. Титов үрэмдэлгын станогуудые тодхожо байна.

Кемеровскэ область. Белово городой оршондо ГРЭС баригдажа эхилээ. Эндэ экскаваторнууд 3,5 миллион кубометр шорой малтаха юм. Станциие таһалдалгүйгөөр хангахын тула 1260 гектар талмайтай уһан соорэм бии болгогдохо. ГРЭС-эй байшан ба хамһабариин бүхы предприятинууд хабсаргагдадаг түмэр-бетоноор баригдахань. Мүнөө эндэ байрын гэрнүүд, клуб, столово, үхибүүдэй садууд баригдажа байна.

Зургаадахи табанжэлэй энэ барилгада Липецкэ областьһоо һаяхан хүнүүд ерээ. Тэдэнэй тоодо, Кремль соо болоһон барилгашадай Бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадагша Дмитрий Игнатенкын бригада бии. Байрын гэрнүүдые барилга дээрэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ энэ бригада түрүү һуури эзэлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (баруун гарһаа) бригадир Дмитрий Игнатенко, шулуушад Николай Мазенков, Николай Сорокин, Владимир Афанасьев гэгшэд байрын гэрэй барилга хэжэ байна.

Свердловско область. «Вахрушевуголь» трест задагай нүхэн соoһоо нүүрһэ малтан абана. Эндэ хүсэ ехэтэй машинанууд хэрэглэгдэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мастер И. Орловой бригадада «ЭГЛ-15» гэжэ электрическэ гусеничнэ хүрзэ хүдэлмэридэ бэлэдхэгдэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Иван Исидорович Носенкые хүдөөлүүлгэ

Августын 4-дэ Москвагай ажалшад Коммунистическэ партиин ба советскэ арадай үнэн сэхэ хүбүүн, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүнэй кандидат, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Судно-бүтээлгын промышленностиин министр Иван Исидорович Носенкые хүдөөлүүлбэ.

Наһа барагшын бэеые һүни хайлуулһанай һүүлээр шандруутай урна Союзай Байшангай Колонно зал соо табигдаһан байгаа. Олон тоото веногууд залнууд дотор табяатай. Тэдэнэй дунда СССР-эй Верховно Соведтэ И. И. Носенкые депутадаар һунгаһан Брянска областиин ажалшадһаа венок бии. Табсан дээрэ табигдаһан урнын урда хажууда наһа барагшын портрет бүд татажа хүреэлэгдэһэн рама соо харагдана.

Союзуудай Байшанда ажалшадай оролго үглөөнэй 10 часта эхилбэ. Колонно зал дотор И. И.Носенкын түрэлхид, Эхэ оронойнгоо аша туһада эбтэй этэйгээр ажаллажа байһан тэрэнэй нүхэдүүд байгаа.

Шаналал-гашуудалай хүгжэм зэдэлнэ. КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүд, хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Правительственна комиссиин гэшүүд, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, СССР-эй министрнүүд, Советскэ Армиин генералнууд, партийна, советскэ, комсомольско ба профсоюзна организацинуудай түлөөлэгшэд, Судно-бүтээлгын промышленностиин министерствын хүдэлмэрилэгшэд урнын табсангай зэргэдэ хүндэлэлэй харуулда жагсана.

Дүрбэн сагай турша соо хүн зон таһалгаряагүй ябаба.

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь А. Б. Аристов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор А. П. Завенягин, В. А. Малышев, М. В. Хруничев, СССР-эй министрнүүд урнын табсангай дэргэдэ хүндэлэлэй һүүлшын вахтда жагсаба.

Үдэрэй 2 час 30 минутада хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Правительственна комиссиин гэшүүд урные табсантайнь дүмүүхэнээр үргэжэ Колонно залһаа гаргаба.

Союзуудай байшангай урда сэрэгэй хүндэлэй эскорт жагсаатдаһхай. Тэрэнэй шаналал-гашуудалай маршын хүгжэмөөр үдэшэгдэһэн хүдөөлүүлэгшэд Улаан талмай тээшэ ошоно.

И. И. Носенкын дурасхаалда зорюулагдаһан шаналал-гашуудалай митингдэ олон мянгаад москвагайхид сугларба.

И. И. Носенкын бэе хайлуулһан шандруутай урна Ленинэй болон Сталинай Мавзолейн урда табигдаба.

Нүхэд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Г. М. Маленков, М. Г. Первухин, Н. С. Хрущев, Г. К. Жуков, Л. И. Брежнев, П. Н. Поспелов трибунада гарана.

Москвагай ажалшадай шаналал-гашуудалай митингые ажалшадай депутадуудай Московско городской Соведэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Н. И. Бобровников нээбэ.

Федоровто үгэ үгтэбэ.

Митинг дээрэ КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй зүгһөө СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо М. В. Хруничевтэ, Судно-бүтээлгын промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө судно-бүтээлгын промышленностиин министрын орлогшо В. В. Ефремовто, Серго Орджоникидзын нэрэмжэтэ Балтийска судно-бүтээлгын заводой коллективэй зүгһөө предприятиин директор Д. Н. Балаевта, Николаевска судно-бүтээлгын заводой зүгһөө слесарь Д. И. Федотовто үгэ үгтэбэ.

Шаналал-гашуудалай митинг дүүрэбэ. Парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд Мавзолейн трибунаһаа буугаад, урные дүмүүхэнээр үргэнэ. Хүдөөлүүлэгшэд Кремлёвско хана тээшэ ошоно. Артиллерийска буудалга нэрьенэ. И. И. Носенкын бэе хайлуулһан шандруутай урна Кремлиин эртэ урдын ханада түнхигдэһэн нүхэн соо хэгдээд, мраморна хабтагайгаар хаатдана. Тэрээн дээрэнь иигэжэ һиилэгдэнхэй:

ИВАН ИСИДОРОВИЧ НОСЕНКО

1/V 1902 — 2/VIII 1956

СССР-эй Гүрэнэй гимн сууряатана. Мавзолейн урдуур сэрэгүүд гарана.

(ТАСС).

Фабрикын нэгэ цехтэ

Кяхтын гуталай фабрикын цехүүдэй нэгэн. Яһала уужам, һаруулшье столой хоёр талаар урда урдаһаа харалсажа һууһан олон хүнүүд ехэл сүлөөгүйгөөр хүдэлмэрилнэ хэбэртэй. Оёдолойнь машинануудай таршаганаан нэгэшье минутада замханагүй. Тэдэнэй зарьманиинь кирзовэ сабхиин түриень дээдэ талаарнь хүбөөлжэ, дотор таладань шэхэбшэнүүдые хадана. Нүгөөдэ зарьман түриидэ хушуу залгана.

Тус цехын начальник нүхэр Неволин ажал шалгажа ябатараа хара комбинезон үмэдэжэрхиһэн дунда зэргын бэетэй хүнэй хажууда ерэжэ, иигэжэ асууба:

—Дмитрий Дмитриевич, үглөөнһөө хэды пар түриидэ хушуу залгабат? Хараха янзада шамдууханаар хүдэлмэрилнэт, олохон болоо ёһотой.

—125-дахимни гү даа, алдаагүйл ёһотойб. Ажалай дүүрэтэр дахин шалгаха байхаб,—гэжэ фабрикын түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн Дмитрий Сутемьев харюусаба.

1946 ондо Советскэ армиһаа табигдажа ерэһэн коммунист нүхэр Сутемьев гуталай фабрикын бэлэдхэлэй цехын мастераар хүдэлмэрилжэ эхилһэн юм. Тэрэ гэһээр эгсэ 10 жэл үнгэрбэ. Мүнөө үедэ Дмитрий Дмитриевич сабхиин түриидэ хушуу һуулгаха хүдэлмэридэ ажаллаха зуураа, ехэхэн дүй дүршэлтэй болонхой. Мүн хүдэлмэриингөө баян дүй дүршэлдэ арбаад гаран залуу хүдэлмэришэдые һургаа. Тэдэнэрэй олонхинь түрүүшүүлэй зэргэдэ ябалсана. Нүхэр Сутемьевэй һургаһан сабхишадай тоодо Вера Воронцова, Аграфена Цоктоева болон бусад оролсоно. Тэдэнэр халаанайнгаа даалгабариие 120—130 процент дүүргэнэ.

Дмитрий Дмитриевич үдэртөө сабхиин 78 пар түриидэ хушуу залгаха нормоёо 120—150 пар хүргэнэ.

— Манай бэлэдхэлэй цех хахад жэлэйнгээ түсэбые 149 процент дүүргээ һэн. Гаргаһан продукцимнай һайн шанартай гэжэ сэгнэгдэдэг. Тиихэдэ зургаа һарын туршада манай цехынхид арһанай ехэхэн материал арьбилһан байгаа. Тэрэ материалаар 540 пар кирзовэ сабхи оёгдохо байна,—гэжэ түрүү оёдолшо нүхэр Сутемьев хөөрэнэ.

Мүн энэ цехын хүдэлмэришэд Нина Игумнова, Августина Шацкая, Мария Бурунова, Евгения Лазарева болон бусад халаанайнгаа даалгабариие 150—160 процент дүүргэнэ. Мүнөө тус цехынхид фабрика соогоо дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ.

Бэлэдхэлэй цехтэ бэлэн болоһон продукци оёдолой цехтэ орожо. Энэ цехын сабхишан Виктор Ванжилов сабхиин хушуу татадаг пресстэ нормоёо мүн лэ үлүүлэн дүүргэнэ. Ичигэ гутал оёдог Эдуард Мазурин, Мария Чимбеева гэгшэд мүн лэ һайн шанартай продукци гаргажа. хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ.

Д. Болхоев

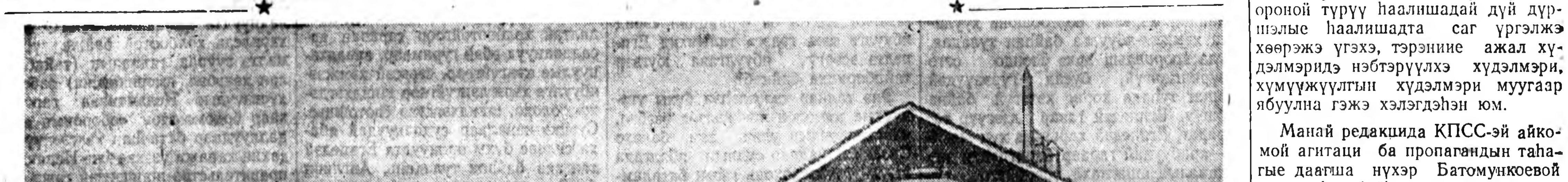
„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Ажал хэрэгтэй холбожо хөөрэлдөө хэхэ"

Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Агитатор-коммунист нүхэр Доржиев ороной түрүү һаалишадай дүй дүршэлые һаалишадта саг үргэлжэ хөөрэжэ үгэхэ, тэрэниие ажал хүдэлмэридэ нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муугаар ябуулна гэжэ хэлэгдэһэн юм.

Манай редакцида КПСС-эй айкомой агитаци ба пропагандын таһагые даагша нүхэр Батомункоевой мэдээсэһэнэй ёһоор статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб байба.

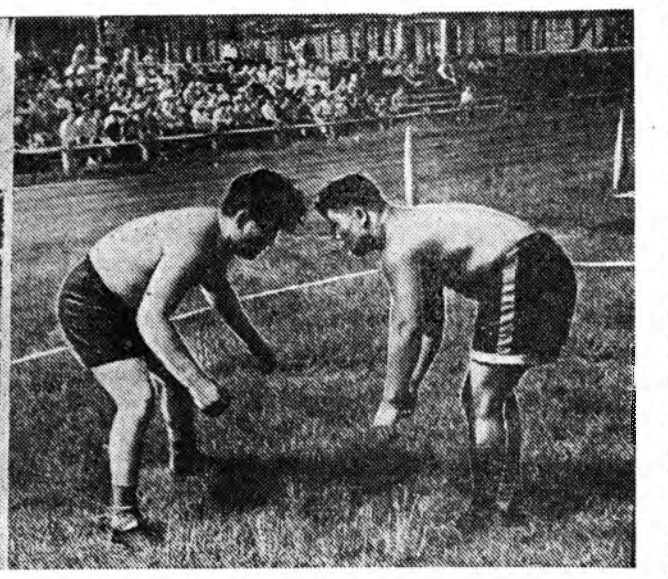
Ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха тухай асуудалтай колхозой партийна эхин организациин суглаан боложо, агитаторнуудай хүдэлмэриие һайжаруулха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаба. Мүнөө агитаторнуудай семинар болон зүблөөнүүд саг үргэлжэ үнгэргэхэ нормоёо 120—150 пар хүргэнэ. гэгдэдэг болобо, мүн лекци хөөрэлдөөнүүдые ба элидхэлнүүдые үнгэргэнэ. Малажалай фермэ дээрэ харуулан- ойлгуулха агитаци эмхидхэгдэнхэй.

Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз малай байрануудые олоор барина. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хониной шэнэ байра. З. Веонинагай фото.

ФИЗКУЛЬТУРНИГУУДАЙ ҺАЙНДЭР

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр республикын столица—Улан-Удын стадионууд дээрэ Физкультурнигуудай бүхэсоюзна үдэртэ, СССР-эй арадуудай спартакиадын нээгдэһэн үдэртэ зорюулагдажа спортивна мүрысөөнүүд болоо.

Олон янзын урилдаа, һорёонуудай дундаһаа бүхэшүүлэй барилдаан, һур харбаан ехэ һонирхолтой байба. Энэ мүрысөөндэ 10 аймагай түлөөлэгшэд, мэргэнээр харбадаг 24 хүн, 37 бүхэшүүл хабаадалсаа. Һур харбалгын талаар дүй дүршэл ехэтэй хүнүүдэй нэгэн—Иволгын аймагай түлөөлэгшэ, 81 наһатай Бальжинима Цыденов мэргэн харбалгаараа олон зониие гайхуулба. Үсэд шанга тулалдаанай һүүлээр Сэлэнгын аймагай түлөөлэгшэ Р. Дугаров шалгаржа, энэ спортоор республикын чемпионой хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртөө.

Бүхэшүүл бэеынгээ шэгнүүрээр, наһаараа 3 группа болгогдон хубааржа мүрысөө. Хүндэ бэетэй барилдаашадай дундаһаа 1954—55 онуудта республикын чемпион байһан, Закаменай аймагай спортсмен

Пунсаг Цыренов түрүү һуури эзэлбэ.

Хүнгэн бэетэй барилдаашадай дундаһаа габшагай спортсмен Д. Базаров (Түнхэн) республикын чемпионой нэрэзэргэдэ хүртөө. Эдиршүүлэй дундаһаа Түнхэнэй аймагай спортсмен Буда Цыденов шалгаржа, мүн республикын чемпион болоһон байна.

Команданууд хоорондын мүрысөөндэ Закаменай аймагай бүхэшүүлэй команда түрүү һуури эзэлээ. Энэ командада республикын Физкультура ба спортын комитедэй диплом, нэгэдэхи шан барюулагдаба.

Спортсменүүд - велосипедистнүүдэй урилдаан ехэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Эхэнэрнүүдэй 500 метрын урилдаанда Елена Ещенко (транспортын «Локомотив») түрүү һуури эзэлээ. Удаань эрэшүүл 1000 метртэ урилдаад, транспортын «Локомотивай» түлөөлэгшэ, залуу спортсмен Алюхно бараниие ахижа гараа.

Һубарилдан урилдаһан мүрысөөндэ эхэнэрнүүдэй дундаһаа мүн лэ Елена Ещенко, эрэшүүлэй дундаһаа Алюхно тэгшэд түрүүлээ.

Команданууд хоорондын мүрысөөндэ транспортын «Локомотив» гэжэ һайндуранай спортивна обществын команда түрүү һуури эзэлбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Һур харбагшадай дундаһаа шалгаржа, республикын чемпион болоһон **Р. Дугаров.** 2. Бүхэшүүл **П. Цыренов** (Закамен), **Д. Галсанов** (Иволга) барилдажа байна. 3. Хүндэ бэетэй бүхэшүүлэй дундаһаа республикын чемпионой нэрэзэргэдэ хүртэһэн **П. Цыренов.** 4. Велосипедистнүүдэй урилдаан.

С. Дагбаев,
Л. Хайдуровай фото-текст.

ХИЛЫН СААНАҺАА ЕРЭҺ ТЕЛЕГРАММАНУУД

„Зургаан жэлэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд ба 1956—1960 онуудай (табанжэлэй) түсэбэй гол тодорхойлгонууд тухай" ПОРП-ын ЦК-гэй VII пленумэй шиидхэбэри

ВАРШАВА. (ТАСС). «Зургаан жэлэй түсэбэй дүүргэлтын дүн ба 1956—1960 онуудай (табанжэлэй) түсэбэй гол тодорхойлгонууд тухай» Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй VII пленумэй тогтоол августын 3-най газетэнүүдтэ тунхаглагдаа. Үнгэрэгшэ зургаан жэлэй турша соо арадай засагта Польша үйлэдбэрилгынгөө хүсые хүгжөөхэ, арадайнгаа ажахые социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулха хэрэгтэ тон ехэ алхам хээ гэжэ тэрэ тогтоол соонь хэлэгдэнэ. Социалистическэ промышленностиин бүтээһэн бүхы зүйлнүүдые 1949 онойхитой жэшэбэл 185 процент нэмэһэн байха юм. Энэнь ямар удхатайб гэхэдэ, промышленна хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилэн бүтээлгын талаар 6 жэлэй түсэбэй даалгабаринууд дүүргэгдэһэн байна. Зургаан жэлэй һүүлшын жэл—1955 ондо арадай засагта Польша 4.422 мянган тонно булад хайлуулжа гаргаһан, 94,5 миллион тонно шулуу нүүрһэ малтажа абаһан байгаа. Зургаан жэлэй түсэб капитальна барилгануудта мүнгэ ехээр һомололгын ба барилгануудые үргэдхэлгын үе байгаа. Энэ хугасаа соо промышленна олон шэнэ предприятинууд, тэрэ тоодо Шэнэ Гутадахи В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ металлургическа комбинат, Кендзежинэдэхи химическэ комбинат, хүсэтэ хэдэн олон электростанцинууд, машина бүтээлгын заводууд, шахтанууд болон бусад баригдаа. Социализмын лагериин оронуудтай, түбхын түрүүн Советскэ Союзтай Польшын хэһэн экономическа харилсаа холбооной удхашанар зургаан жэлэй түсэбые дүүргэхэ үедэ илангаяа эли тодоор харагдаа.

Зургаан жэлэй түсэбые дүүргэхэ үедэ угаа ехэ туйлалтануудай хангагдахын хажуугаар, мүн бэрхэшээлнүүд тохёолдоһон, алдуу эндүүнүүдшье гаргагдаһан байгаа гэжэ тус тогтоол доторнь тэмдэглэгдэнэ.

Городой болон хүдөөгэй хүн зоной ажаһуудалые эгээн ехээр һайжаруулха ябадал — табанжэлэй түсэбэй гол шухала зорилго болоно гэжэ пленумэй шиидхэбэри соо хэлэгдэнэ. Энэ табанжэлэй үедэ хүдэлмэришэд болон албахаагшадай бодото салин хүлһэн, тэрэшэлэн таряашадай олзо доход дунда жэшээгээр 30 процент нэмэхэ ёһотой. Ороной национальна олзо доход табанжэл соо 50 процент нэмэхэ байна. Промышленностиин бүтээн гаргадаг зүйлнүүд 53—57 процентээр, тиихэдэ хүдөө ажахын үйлэдбэрилхэ зүйлнүүд — 1955 онойхиһоо 25 процентээр ехэ болохо гэжэ хараалагдаа. 1960 ондо нүүрһэ малтан абалгые 110 миллион тонно хүрэтэр, булад хайлуулгые—7,2 миллион тонно хүрэтэр, электроэнерги үйлэдбэрилгые—29,85 миллиард киловатт-час хүрэтэр ехэ болгохоор хараалагдаа.

Индонезиин национальна партиин түрүү мэдүүлгэ

ДЖАКАРТА, августын 3. (ТАСС). Суэцкэ каналые өөрын национальна мэдэлэй болгохо тухай Египедэй шиидхэбэриие яһала зүйтэй гэжэ тоолоноб, энэнь египет арадай хүсэлдэ тааараха ба тус ороной экономическа хүгжэлтые түргэдхэхэ ябадалда зорюулагдаха байна гэжэ Индонезиин национальна зонхилхы партиин түрүүлэгшэ Сувирьо агентствын корреспондент- тэй хөөрэлдэхэдөө мэ ПИА гэдэг Индонезийс мэдээсэнэ.

Зүүн зүгэй олохон ор дэн зуун жэлэй турша болгон зонхилжо, тэнд ехэ ашаг олзо абаһан б нүүд дэлхэйдэхи оршон эгид хубилһые мэдэхэ, байдалые хараада абах жэ Сувирьо хэлэбэ.

Афганистанай гадаадын хэрэгүүд министрын мэдүүлгэ

ҚАБУЛ. (ТАСС). Суэцкэ каналые өөрын национальна мэдэлэй болгоошонь. — Египедэй хуулита ябуулга мүн, египетскэ правительство иимэ юумэ хэхэ эрхэтэй гэжэ Афганистанай гадаадын хэрэгүүдэй министр Мухаммед Наим Бахтар агентствын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ. Египедэй правительствын энэ хээшыень буруу гэжэ хэлэхын аргагүй

Багахан оронуудта то удхашанартай асуудалн ехэ гүрэнүүдэй анх шэнжэлжэ үзэхөөр, зана хэрэглэхэ ябадалаа орх болоо гэжэ министр нэ

Афганистан Суэцкэ к асуудалаар Египедые д жэ министр мэдүүлбэ.

„Египет үнэн зүб юумэ хэжэ байһа этигэнэ..."

ҚАИР. (ТАСС). Суэцкэ каналые Египедэй өөрын национальна мэдэлэй болгоһон тушаа англо-франкоамериканска хамтын мэдүүлгые, общинануудай палатада Англиин премьер-министр Иденэй хэһэн мэдүүлгые египетскэ хэблэл эрид шанга шүүмжэлэлээр у буруушаагаа.

Суэцкэ каналай хэрэгэ «уласхоорондын хиналта гэһэн баруун гүрэнүүдэй египет хүн зон буруушa тэндэхи газетэнүүд

Даллес радиогоор үгэ хэлэбэ

ВАШИНГТОН, августын 4. (ТАСС). Гүрэнэй секретарь Даллес Англиин, США-гэй ба Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Лондондо хэһэн зүблөөн тухайда радиогоор ба телевиденеэр үсэгэлдэр үдэшэ үгэ хэлээ. Тэрэнэй урда тээхэнэ президент Эйзенхауэр тобшоор үгэ хэлэһэн байгаа.

Английска правительствын зарлахаяа байгаа 24 ороной түлөөлэгшэдэй зүблөөн Суэцкэ каналда «уласхоорондын захиргаае» бии болгохо түсэб тодорхойлон зохёохо ёһотой гэжэ Даллес хэлэбэ. Иимэ түсэб «Египедэй бодото хүсэлэмжые бүрин хамгаалха», «Египет тушаа эгээн үнэн зүбөөр хандаха гэһэн эрмэлзэл гаргагдажа байһан» хэбэртэйгээр Даллес баталан хэлээ. Гэхэ зуура, тэрэнэй үгэнь Египет тушаа, Суэцкэ каналай компаниие өөрын национальна мэдэлэй бо Египедэй шиидхэбэридэ гүү шэглүүлэгдэнхэй ба

Суэцкэ каналай компа нальна мэдэлэй болгоһо тохёолдоһон байдалые байдал» гэжэ Даллес нэ

Суэцкэ канал Египедэ гүүр гарадаг гэжэ тэмд каналай компани «Египе хэлдэ абтаһан байгаа» «Египедэй правительство һан үлэмжэ эрхын үндэһ мэрилдэг байгаа» гэжэ Д дэрбэ.

24 ороной зүблөөн т орохо гэжэ США багсаа «Тиимэ таһалдалай тохёо юу хэхэ тухайдаа США уялга абаагүй» гэжэ Дал лээ.

Хитадай зүүн районуудта тайфун бо

ПЕКИН, августын 4. (ТАСС). 12 балл хүсэтэй тайфун (шанга һалхин, бороо) Хитадай зүүн районууд дээгүүр гараһан байна. «Ванда» гэжэ нэрэшэһэн тайфун Номгон далай дээрэ июлиин 28-да гараа. Пекинскэ метеорологическа институдай мэдээнүүдһээ харахада, эгээн хүсэтэ тайфунуудай нэгэн—«Ванда» һүүлэй 50 жэл соо түрүүшынхеэ үзэгдэһэн байха юм.

Июлиин 31-дэ бороотой, һалхитай тайфун Окинава (Япони) арал дээрэ гараад, һүүлээрнь Хитадай зүүн эрье тээшэ шэглэн мушхараа. Энэ тайфун үргэн ехэ газар дайда дээгүүр—Цзянсу, Чжэцзян, Аньхуэй, Хубэй ба ороной рим районууд дээгүүр а густын 2-ой тайфун Шан жоу ба Ханчжоу городу үнгэрөө. Материальна ехэ хидол ушаруулһан, хүдө хэдэн районуудтахи рисы һэн, кукурузын, гаулянай нууд нуга дарагдаһан, хл рилга һүйдхэлдэ ороһон, гэмтэһэн байна.

Хитадай правительство, тахи арадай засаг хохидо һаламжа үзүүлнэ, тэдэни раар, эдеэ хоолоор ханга

Уласхоорондын ШЭНЖЭЛЭЛ

СУЭЦКЭ ҚАНАЛ ТУХАЙ АСУУДАЛААР ГАРАҺАН ҮНДЭҺЭГҮЙ ШУУЯАН

Суэцкэ каналые египетскэ правительствын өөрын национальна мэдэлэй болгоһонтой дашарамдуулан, английска правительство «сэрэгэй удха шэнжэтэй һэргылгын зарим тэды хэмжээнүүдые абахые» шухалада тоолоо гэжэ Англиин премьер-министр А. Иден августын 2-ой үдэр общинануудай палатада мэдүүлһэн байна. Иденэй хэлэһэнэй ёһоор, «далайн-сэрэгэй, тазарай ба агаарай-сэрэгэй зарим частьнуудые» Англиһаа урилуулан абаашаха, резервын хүнүүдэй заримые албанда татаха асуудалнууд тэдэ хэмжээнүүдэй тоодо ороно. Премьерэй мэдүүлгын һүүлээр резервын зарим хүнүүдые татаха тухай королевын указ гараһан байха юм.

Суэцкэ каналые национальна мэдэлэй болгоһон «бодото баримтые зүбтэйдэ тоолохогүй» гэжэ, «эгээн шанга хэмжээнүүдые» абахаар шиидэнхэй байһанаа соносхон тунхаглаһан резолюциие мүн тэрэ үдэр Французска Национальна суглаан 422 голосоор баталуулан абаһан (150 хүн буруушаажа голосовалһан) байха юм.

Мүн тэрэ үеэр США-гэй, Англиин, Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд зүблөө хээд, августын 3-най һүни хамтын мэдүүлгэ тунхаглаа. Египедэй правительствын шиидхэбэри «1888 оной конвенциин ёһоор найдуулан тодорхойлогдоһон каналай сүлөө ба амгалан байдалда аюул тохёолдуулжа байһан» хэбэртэйгээр хэлэһэн баталамжа тэрэ мэдүүлгэ соонь бии. «1888 оной конвенциин» үндэһөөр каналай ашаглагдажа байлгые хангаха хэмжээ абахын тула уласхоорондын конференци зарлахые тэрэ мэдүүлгэ соо дурадхагдана.

Англиин ба Франциин колониальна бүлэг этэгээдүүдтэ дүтын газетэнүүдэй зүгһөө уласхоорондын оршон байдалые муудхааха, Египедтэ эсэргүү (экономическа хуулибуса хорилтонуудые хэхэһээ эхилээд, сэрэгэй ябуулга үүдхэн алдаха хүрэтэрөө) хүсэрхэлгын элдэб аргануудые хэрэглэхэ шалтаг болгохо һанаашалгатай галзуу шууянуудые тэдэ бүхы шиидхэбэринүүдэй, мэдүүлгэнүүдэй урда тээ гаргагдаһаниинь мэдээжэ.

Гэхэ зуура, тиимэ шууяа гаргаха үндэһэ баримта бии байгаа гээшэ гү? Суэцкэ каналые египетскэ правительствын зүгһөө өөрын национальна мэдэлэй болгоошонь хуулита хэмжээ-ябуулга байһан туладаа, уласхоорондын эрхэ ёһондо огто зүришэхэгүй, бусад гүрэнүүдэй ашат туһада хориг хэхэгүй байна бшуу. Египедэй газар дээгүүр гарадаг, Египедэй харьяата хүн зоной—арабуудай гараар баригдаһан энэ каналые ашаглаха оронойнгоо сүлөөтэ эрхые үндэһэ болгожо, Египедэй правительство хүсэд хуулита шиидхэбэри гаргаа. «Суэцкэ каналые национальна мэдэлэй болгоһон ябадал—өөрын эрхэтэ египетскэ правительствын бэелүүлжэ шадаха хэмжээ-ябуулга мүн», «эндэ хуулибуса юумэн хэгдээгүй гэжэ тоолонобди»,—гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев мэдүүлээ һэн.

Бусад олон гүрэнүүдэй, тэрэ тоодо Индиин болон арабска оронуудай түлөөлэгшэд Египедэй правительствын ябуулгые хуулита хэмжээн мүн гэжэ тоолон тэмдэглэнэ. Египетскэ правительствын шиидхэбэриие хуулибуса ябуулга шэнгеэр харуулха тэһэн һэдэлгэнүүдые буруушааһан һанал бодол Лондондошье гарана. Лейбористска эсэргүү талын ударидагша Гейтскелл августын 2-то общинануудай палатада Иденэй удаа үгэ хэлэхэ зуураа, «каналые национальна мэдэлэй болгоһон ябадал. буруу» гэһэн баталамжа зүб бэшэ гэбэ. Лорд Стэйнстейт лорднуудай палатада Суэцкэ канал тухай асуудалаар үгэ хэлэхэдээ, Египет юридическэ талаараа «хуули дабаһан юумэ хээ» гэхын аргагүй гэжэ мэдэрбэ.

Теэд, юрэдөө юун болоо гээшэб? Египетскэ правительствын шиидхэбэриие юунэй үндэһөөр буруушаана гээшэб? Англи ба Франциин «эрид ябуулга хэхэ тэдэг» талынхид Египедтэ эсэргүү ябуулгаяа юутээр тайлбарилха байнаб?

Энэ талаар хэлэгдэһэн бүхы үгэнүүдые согсолон шэнжэлээд үзэбэл, уласхоорондын уһан зам болохо Суэцкэ каналаар судныи ябалгада аюул тохёолдохонь гэһэн баталамжанууд, Суэцээр дамжажа суднануудайнь гарадаг Англиин, Франциин, США-гэй гү. али ондоо оронуудай ашаг туһада таарахагүй ябадал тохёолдоо гэһэн мэдүүлгэнүүд лэ болоно. Тиимэ баталамжанууд ба һанааһаа абаһан «түбэгшээлгэнүүдээ» зорюута хүхиргэн дэбэргэнэ.

Гэхэ зуура, тэрэ мэтын мэдүүлгэ хэхэ ямаршье үндэһэ баримта үгы байна. Египедэй правительство тус каналые национальна мэдэлэй болгохо тухай шиидхэбэри гаргахадаа, Суэцкэ каналаар суднануудай ябалгын сүлөөе хүндэлхэбди гэжэ, компаниин акцинуудые баридаг байһан оронуудай гарза хохидолые харюулхабди гэжэ уялга үгэһэн байна. Каналые национальна мэдэлэй болгоһон ябадал Египедэй уласхоорондын уялгануудта яашье хамаадахагүй гэжэ Египедэй президент Насер августын 1-дэ дахинаа тусхайлан мэдүүлһэн байха юм.

Египедэй правительствын мэдүүлгэнүүдтэй зохилдуулан каналые захиргаалха гүрэнэй орган тогтоогдоод, суднануудай һаадгүй ба таһалдалгүй ябалгые бодото дээрэнь хангажа байна. Тэрээнһээ гадна, каналай национальна мэдэлдэ оруулагдаһанһаа хойшо тэрээгээр суднануудай ябалга үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ үлүү түргэн болоо.

Суэцкэ каналые хуулита ёһоор национальна мэдэлэй болгоһон ябадалтай холбоотойгоор гараһан арсалдаанууд эбэй гуримаар, заналтануудые хэнгүйгөөр, сэрэгэй хэмжээ-ябуулга хэрэглэнгүйгөөр шиидхэгдэжэ болохо, шиидхэгдэхэ ёһотойшье. Суэцкэ каналаар суднануудай ябаха сүлөөе бүхы оронуудта Египедэй хангаха байһан туладань, Англиин ба Франциин зүгһөө уурлан гаараха үндэһэ баримта байхагүй. Энэ асуудалые эбэй туримаар шиидхэхын тулада бусад гүрэнүүдэй (түбхын түрүүн Англиин болон Франциин) зүгһөө Египедэй хуулита национальна эрхые хүндэлхэ шухала. «Канонеркэнүүдэй дипломатиин саг үни үнгэрөө»,—гэжэ индийскэ «Индиан экспресс» газетэ зүбөөр ажаглан бэшэнэ. Үндэһэгүй шууяан, тииһээ-тиитэрээ хүсэ хэрэглэхэ гэһэн заналтанууд уласхоорондын харилсаандахи түгшүүрилые улам хурсадхажа болохо, тиигэбэл бүхы арадуудай ажамидаралай хэрэгтэ зүришэхэ болоно.

БЛОГУУДЫЕ ЭМХИДХЭХЭ ГЭДЭГ ПОЛИТИКЫН БУРУУ ҺҮРЭЖЭ БАЙҺАНАЙ ЭЛИ ТОДО ШЭНЖЭ

Исландиин Гадаадын хэрэгүүдэй министрын мэдүүлгые Москвада байдаг Исланска посольствын ойрын үдэрнүүдтэ тунхаглаһан ушар Хойто-атлантическа блогой (НАТО-гэй), мүн бусадай газар дээрэ сэрэгэй бүлэглэлнүүдые ба базануудые бии болгохо, яаралтайгаар зэбсэглэхэ гэдэг США-гэй бүхы политикын буруу һүрэжэ байһан тухайда дахинаа һануулба.

Министрын тэрэ мэдүүлтэнь Исландиин гадаадын политикын асуудалнуудта хамаадана. НАТО дотор харилсаа холбоотой байжа үргэлжэлхэ зуураа, гадаадын (тайлбарилан хэлэбэл, американска) зэбсэгтэ хүсэнүүдые Исландиһаа гаргуулхаар бодомжолон, «обороный асуудалнуудаар баталһан хэлсээнүүдээ» дахин хаража үзэхэ гэжэ Исландска правительство шиидэнхэй гэжэ тэрэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ.

«Хамтаараа хамгаалга хэхэ тухай» исландско-американска 1951 оной договор тушаа хэлэгдэнэ. Энэ договор залуу Исландска республикын газар дээрэ зэбсэгтэ хүсэнүүдээ оруулха арга Холбоото Штадуудта олгоһон байна. Иимэ түхэлэй ондоо хэмжээ-ябуулгануудтаал адляар Исланди тушаа США-гэй хэжэ байгаа энэ ябуулгань Зүүн зүгһөө «тохёолдохоёо байһан» аюулда эсэргүү хамгаалгын хэмжээ аба болоо гэхэ мэтэ худал х шалтат барижа хэгдэнэ.

Гэхэ зуура, Советскэ С циализмын лагериин он рэнүүдэй эб найрамдалта социальна ондо ондоо жатай гүрэнүүдэй амгал зэргэ оршожо болохо гэ бодол «хүйтэн дайнай» т шадые мухардуулаа. НАТ баададаг оронуудай ду рүүлжэ, Исланди болбол газар дээрэ базануудые тэһэн американска полити гүүсэн тэмсээ. США-тай договороо дахин хаража лавигтахи агаарай-сэрэгэ байһан американска оронһоо гартуулхыень эр хэбэри Исландиин Альти 28-да олонхиин дуугаар а

Энэ оной июниин Альтингые һунгаха гагшадай олонхинь дахи американска усадхаха, американска оронһоо гаргуулха гэжэ дэг партинуудта голосууд байха юм.

Олонхи һунгагшадай эр лүүлхэ хүсэлэнтэй байһан Исландска правительство Энээнииень зэрхэг түри туудай системын задагай жа байһанай гэршэ тэмд ондоогоор харахын арга нуудай амгалан ёһоор зэ жо болохо тухай үнэн зүб илагша һанал бодол тэрэ халаанда мандажа бай

Я. М

Редактор Д. Л. ЛОБ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37 партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводо культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00832. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №